

PROJEKT

Uchwała Nr
Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim
z dnia

w sprawie: przyjęcia sprawozdania merytoryczno-finansowego oraz finansowego za 2021r. z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity Dz.U. z 2022r., poz. 559/ w związku z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej /tekst jedn. Dz.U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm./,-

Rada Miejska w Makowie Podhalańskim uchwala, co następuje:

§1

Przyjąć sprawozdanie merytoryczno-finansowe z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim za 2021 r. – *stanowiące Załącznik Nr 1* do niniejszej Uchwały.

§2

Przyjąć sprawozdanie finansowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim za 2021 r. – *stanowiące Załącznik Nr 2* do niniejszej Uchwały.

§3

Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Makowa Podhalańskiego.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1
do Uchwały.....
Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim
z dnia.....

SPRAWOZDANIE
MERYTORYCZNO – FINANSOWE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W MAKOWIE PODHALAŃSKIM
ZA ROK 2021

MARZEC 2022

<i>Wstęp</i>		4
I	<i>Wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na realizację zadań</i>	5
II	<i>Struktura zatrudnienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim</i>	7
<i>DZIAŁ ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH I DZIAŁ WSPARCIA RODZINY</i>		
III	<i>Informacje ogólne</i>	9
	<i>3.1 Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim</i>	9
	<i>3.2 Akty prawne stanowiące podstawę do działalności działu pomocy środowiskowej w MOPS w Makowie Podhalańskim</i>	10
IV	<i>Dane dotyczące osób korzystających z pomocy społecznej</i>	13
	<i>4.1 Odbiorcy Pomocy Społecznej</i>	13
	<i>4.2 Powody przyznawania pomocy</i>	14
	<i>4.3 Wydane decyzje administracyjne</i>	17
V	<i>Realizacja budżetu z pomocy społecznej</i>	18
	<i>5.1 Zasiłki stałe oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne</i>	18
	<i>5.2 Zasiłki okresowe</i>	20
	<i>5.3 Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy</i>	21
	<i>5.4 Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”</i>	23
	<i>5.5 Sprawianie pogrzebu</i>	26
	<i>5.6 Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów</i>	26
	<i>5.7 Usługi opiekuńcze</i>	28
	<i>5.8 Specjalistyczne usługi opiekuńcze</i>	28
	<i>5.9 Zabezpieczenie schronienia dla osób bezdomnych zgodnie z wymogami ustawowymi</i>	31
	<i>5.10 Dodatki mieszkaniowe</i>	32
	<i>5.11 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie</i>	34
	<i>5.12 Wspieranie Rodziny i System Pieczy Zastępczej</i>	36
	<i>5.13 Karta Dużej Rodziny</i>	39
	<i>5.14 Świadczenia opieki zdrowotnej</i>	41
	<i>5.15 Współpraca ze Stowarzyszeniem „Nadzieja”</i>	41
	<i>5.16 Prace społecznie użyteczne</i>	42
	<i>5.17 Projekt „Małopolski Tele-Anioł”</i>	42
	<i>5.18 Program Wspieraj Seniora – Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów</i>	43

	5.19	<i>Program ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ</i>	44
VI	<i>Realizacja projektów systemowych na terenie Gminy Maków Podhalański</i>		45
	6.1	<i>Projekt „ STAWIAMY NA JAKOŚĆ”</i>	45
	6.2	<i>Projekt „PERSPEKTYWY”</i>	47
	6.3	<i>Projekt socjalny „PoMOC=Wiedza i wsparcie”</i>	49
	6.4	<i>Projekt socjalny „Wesołych Świąt”</i>	51
VII	<i>Praca socjalna</i>		52
<i>DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH</i>			
VIII	<i>Realizacja świadczeń rodzinnych</i>		55
	8.1	<i>Świadczenia rodzinne</i>	57
	8.2	<i>Świadczenia opiekuńcze</i>	61
	8.3	<i>Świadczenie rodzicielskie</i>	65
IX	<i>Zasiłki dla opiekunów</i>		68
X	<i>Jednorazowe świadczenie „Za życiem”</i>		72
XI	<i>Realizacja Funduszu Alimentacyjnego i Zaliczki Alimentacyjnej</i>		73
	11.1	<i>Przyznawanie świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego</i>	73
	11.2	<i>Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych</i>	75
	11.3	<i>Zaliczka Alimentacyjna</i>	78
XII	<i>Świadczenia Wychowawcze 500+</i>		79
XIII	<i>Świadczenie „Dobry start”</i>		82
XIV	<i>Program „Czyste Powietrze”</i>		83
<i>Zakończenie</i>			84

Wstęp

Obowiązek przedłożenia przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej corocznego sprawozdania z działalności Ośrodka wynika wprost z art.110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej.

Rolą Ośrodka Pomocy Społecznej, jako instytucji pomocy społecznej jest przede wszystkim pomoc rodzinom oraz osobom samotnym w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać własnymi uprawnieniami, zasobami oraz możliwościami. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. określa zadania w podziale na różne szczeble administracji samorządowej: gminy, powiaty i samorząd wojewódzki. Z roku na rok niewątpliwie zwiększa się ilość zadań do realizacji z obszaru pomocy społecznej. Mają na to wpływ pojawiające się nowe Programy dotyczące wspierania różnych grup społecznych. Wzrost liczby zadań niewątpliwie powoduje wzrost kosztów ich realizacji przez gminy. Różnorodność zadań wynika natomiast z tego, że rodziny często wymagają kompleksowego, długofalowego wsparcia oraz często pomocy specjalistów z różnych dziedzin prowadzących do zmniejszenia ich negatywnych skutków.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim wykonuje szeroki zakres działań, co zostało przedstawione w niniejszym sprawozdaniu. Współpracuje z wieloma instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, aby świadczyć pomoc na rzecz mieszkańców Makowa Podhalańskiego. W 2021 roku wzrosła liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka. Niewątpliwie na wzrost ten ma wpływ utrzymujący się stan epidemiologiczny. Głównymi problemami rodzin był: brak możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych osób bezrobotnych, niepełnosprawnych długotrwale chorych, dotkniętych przemocą w rodzinie, a także problemem alkoholowym. Dotyczyły wsparcia finansowego oraz pomocy w rozwiązaniu trudnych spraw w rodzinie, problemów opiekuńczo- wychowawczych, przemocy w rodzinie, organizacji usług opiekuńczych.

Ubiegły rok był rokiem, w którym wystąpiło nasilenie problemów z radzeniem sobie w obliczu trudnej sytuacji kryzysowej, jaką jest pandemia. Wobec powyższego instytucje pomocy społecznej zajmowały strategiczne miejsce. Z uwagi na utratę pracy, kwarantannę, izolację, zdalną edukację, a także problemy związane z kryzysem psychicznym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim stał się pierwszą instytucją dla osób, które potrzebowały pomocy finansowej, rzeczowej oraz wsparcia emocjonalnego. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim otrzymywał z Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Suchej Beskidzkiej, listy osób będących na kwarantannie lub izolacji domowej. Pracownicy MOPS kontaktowali się z osobami oferując pomoc.

Pomimo panującej pandemii koronawirusa wszystkie zadania realizowane były terminowo. Pracownicy Ośrodka nie wykonywali pracy zdalnej, pracownicy socjalni z zachowaniem reżimu sanitarnego wykonywali pracę w terenie.

Niniejsze Sprawozdanie merytoryczne z działalności Ośrodka przedstawia zadania, które MOPS w Makowie Podhalańskim zrealizował w 2021 roku.

I. Wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na realizację zadań

Zadania własne finansowane przez gminę	kwota	Zadania własne finansowane przez Wojewodę	kwota	Zadania zlecone finansowane przez Wojewodę	kwota
Utrzymanie Ośrodka	894 661,04	Utrzymanie Ośrodka	154 245,67	Realizacja ustawy „Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”	17 661 413,41
Projekt socjalny „PoMOC = Wiedza i wsparcie”	11 550,00	Projekt socjalny „PoMOC = Wiedza i wsparcie”	46 200,98		
Realizacja świadczeń rodzinnych	24 523,28			Realizacja świadczeń rodzinnych	6 186 563,69
Program „Posilek w szkole i w domu” 20%	27 821,16	Program „Posilek w szkole i w domu” 80%	111 284,56	Realizacja świadczeń rodzicielskich	318 547,22
Zasilki celowe program „Posilek w szkole i w domu” 20%	28 056,00	Zasilki celowe program „Posilek w szkole i w domu” 80%	112 224,00	Realizacja świadczeń FA	355 473,80
Zasilki okresowe	3 677,64	Zasilki okresowe	211 548,97	Realizacja świadczeń zasiłku dla opiekuna	18 687,93
Zasilki celowe	140 891,00	Zasilki stałe	494 258,64	Ochrona zdrowia	1 098,29
Zakup usług w DPS	373 454,86	Składki zdrowotne	40 522,83	Składki zdrowotne	44 369,48
Stypendia szkolne	5 737,57	Stypendia szkolne	43 000,00	Karta Dużej Rodziny	934,89
Zasilki szkolne	2 100,00	Zasilki szkolne	1 000,00		
Wsparcie rodziny i piecza zastępcza	74 719,06	Wsparcie rodziny i piecza zastępcza	2 000,00	Realizacja Rządowego Programu „Dobry start”	1 550,00
Usługi opiekuńcze	7 422,60	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	12 240,00	„Za życiem”	8 247,42
Umieszczanie dzieci w rodzinach zastępczych	50 082,81				
Prace społeczno-użyteczne	6 275,76				
Realizacja Programu „Wspieraj Seniora”	0,00	Realizacja Programu „Wspieraj Seniora”	11 751,00		
Dodatki mieszkaniowe	46 532,64				
Pozostała działalność / schroniska	14 568,00				
RAZEM:	1 712 073,42		1 240 276,65		24 596 884,83

<i>EFS/POWER</i>		<i>Kwota</i>
	<i>Zadania zlecone finansowane przez EFS</i>	
	<i>Projekt „PERSPEKTYWY</i>	<i>111 551,13</i>
	<i>Zadania zlecone finansowane przez POWER</i>	
	<i>Projekt ‘Stawiamy na jakość’</i>	<i>171 771,59</i>
	<i>Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej</i>	<i>333 609,12</i>
	<i>RAZEM WYDATKI</i>	<i>28 166 166,04</i>

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

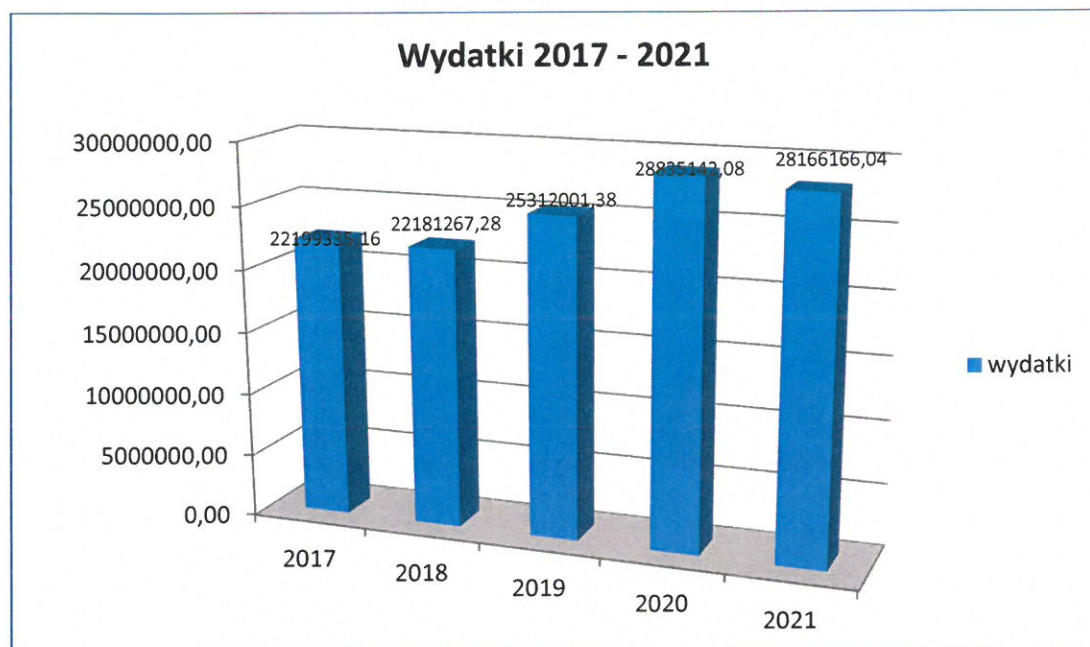
*Ogółem wydatki w 2021r. wyniosły **28 166 166,04 zł** z tego: **1 712 073,42 zł** pokrył budżet gminy **(6,08%)**, natomiast **26 454 092,62 zł.**, pokrył budżet państwa, EFS, FS **(93,92%)***

*W 2021r. jednostka organizacyjna jaką jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim wydała **28 166 166,04 zł.** W 2020 r. wydatki wynosiły **28 835 142,08 zł**, co stanowi spadek wydatków o **2,32%** w 2021 r.*

Na spadek wydatków wpłynęło przekazanie programu „Dobry Start” – 300+ do ZUS. Nastąpił wzrost wydatków na świadczenia z pomocy społecznej w stosunku rok do roku . Jest to związane przede wszystkim ze wzrostem opłat za pobyt w DPS o 15,38%, wzrostem zasiłków celowych związanych z wypłatą zasiłków celowych specjalnych o 15,38%, znacznym wzrostem kwot za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej (w 2020 – opłata wynosiła 38 624,60 zł wzrosła o około 23%).

<i>WYDATKI</i>				
<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>22 199 335,16</i>	<i>22 181 267,28</i>	<i>25 312 001,38</i>	<i>28 835 142, 08</i>	<i>28 166 166,04</i>

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Budżet zaspokoił podstawowe potrzeby osób oczekujących i pozwolił na realizację nałożonych zadań.

II. Struktura zatrudnienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim

Stan zatrudnienia

Stanowiska	2021
KIEROWNIK	1 etat
DZIAŁ KSIĘGOWO-ADMINISTRACYJNY	
Główny Księgowy	1 etat
Pracownik ds. księgowości i płac	1 etat
Pracownik ds. zamówień publicznych i kadr	1 etat
Pracownik administracyjno-biurowy	1 etat
DZIAŁ ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH	
Zespół Świadczeń Socjalnych/oraz pierwszy kontakt/	
Pracownicy Socjalni	3 etaty
DZIAŁ WSPARCIA RODZINY	
Zespół Pracy Socjalnej i Usług	
Pracownicy socjalni	3 etaty
Pracownicy socjalny	2 etaty – urlop macierzyński/wychowawczy
Asystent rodziny	1 etat
DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH	
Pracownicy świadczeń rodzinnych	2 etaty
Pracownicy świadczeń alimentacyjnych	1 etat
Pracownicy świadczeń wychowawczych „500+”	1 etat

Liczba osób zatrudnionych ogółem:	16
Liczba etatów	16

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Pozostałe:

Prawnik	umowa zlecenia
Psycholog	umowa zlecenia
Administrator Systemu Informatycznego/Informatyk	umowa zlecenia
Inspektor Ochrony Danych Osobowych	umowa zlecenia
Pracownik ds. BHP	umowa zlecenia

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Koszty utrzymania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w lata 2019-2021- rozdział 85219

2019		
OPS środki własne	OPS środki dotacji	Razem
641 323,33	152 775,46	794 098,79
2020		
OPS środki własne	OPS środki dotacji	Razem
727 357,82	157 743,00	885 100,82
2021		
OPS środki własne	OPS środki dotacji	Razem
894 661,04	154 245,67	1 048 906,71

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Obserwujemy wzrost wydatków na energię elektryczną, utrzymanie pomieszczeń OPS, wzrostu ubezpieczenia mienia, środki czystości itp.

Środki finansowe na utrzymanie Ośrodka w 2021r. przeznaczone zostały w szczególności na: wynagrodzenia pracownicze – w tym: **odprawę emerytalną pracownika**, składki na ubezpieczenia społeczne, składki na fundusz pracy, wynagrodzenia bezosobowe /umowy zlecenia: prawnik, psycholog, ASI, IOD, BHP/, dodatkowe wynagrodzenia roczne /trzynasta pensja z pochodnymi/, **nagrody jubileuszowe**, odpisy na ZFŚS, zakupy, usługi informatyczne, naprawa sprzętu (komputery, drukarki, kopiarki, niszczarki), usługi, szkolenia pracownicze, delegacje, opłaty licencyjne, podatek od nieruchomości, ubezpieczenie majątkowe, energię elektryczną, C.O., wodę, kanalizację, miesięczne

opłaty za przesyłki pocztowe, miesięczne opłaty za wypłatę świadczeń w Urzędzie Pocztowym, usługi telekomunikacyjne, zakup artykułów chemicznych, w tym środków ochrony osobistej pracowników związanych z pandemią COVID - 19, artykułów przemysłowych, biurowych, badania lekarskie, drobne naprawy - konserwacje, ekwiwalenty dla pracowników terenowych, pozostałe koszty utrzymania Ośrodka.

Dział Świadczeń Socjalnych i Dział Wsparcia Rodziny

III. Informacje ogólne

3.1 Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim:

Zadania własne:

1. opracowanie i realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych;
2. sporządzanie zgodnie z art.16a ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2021 poz. 2268 z późn. zm.) oceny zasobów pomocy społecznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom potrzebującym;
4. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi z matką, ojcem lub rodzeństwem;
5. praca socjalna;
6. pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
7. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
8. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
9. opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
10. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
11. przyznawanie oraz wypłata zasiłków celowych oraz zasiłków celowych specjalnych; przyznawanie zasiłków celowych na pokrycie kosztów związanych ze zdarzeniem losowym
12. przyznawanie oraz wypłata zasiłków okresowych;
13. przyznawanie oraz wypłata zasiłków stałych;

14. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne osobom które korzystają ze świadczeń, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej;
15. udzielanie schronienia;
16. przyznawanie pomocy rzeczowej, pomocy w naturze;
17. dożywianie dzieci;
18. świadczenie usług opiekuńczych;;
19. sprawianie pogrzebów, w tym dla osób bezdomnych oraz przebywających w ZOD, ZOL;
20. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
21. diagnoza problemów społecznych celem wdrażania nowych programów pomocowych;
22. udzielanie informacji na temat praw i uprawnień z zakresu pomocy społecznej;
23. prowadzenie procedury umieszczenia w DPS, ZOL;
24. współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
25. organizacja prac społecznie użytecznych;
26. współpraca z organizacjami pozarządowymi i Kościołami.
27. i inne.

Zadania zlecone:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3. realizacja innych zadań, które wynikają z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin po zapewnieniu odpowiedniego wsparcia;

3.2 Akty prawne stanowiące podstawę do działalności Działu Świadczeń Socjalnych i Działu Wsparcia Rodziny w MOPS w Makowie Podhalańskim

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 559),
2. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 530),
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2021poz. 2268 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2022 poz. 447),

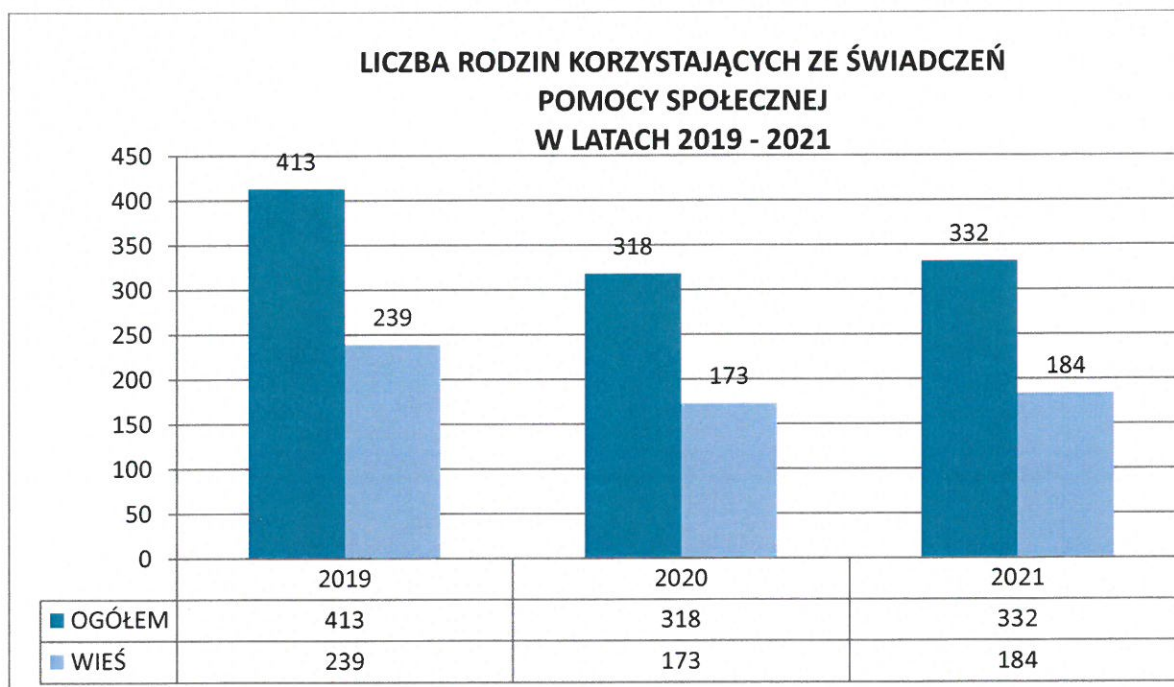
5. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1249.),*
6. *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. 2020 poz. 685),*
7. *Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1119 z późn. zm.),*
8. *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2021 poz. 1100 z późn. zm.),*
9. *Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U. 2020 poz. 176 z późn. zm.),*
10. *Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1057 z późn. zm.),*
11. *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych),*
12. *Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1597 i 1598 ze zm.),*
13. *Uchwała nr XXXVII.369.2018 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 26 września 2018 r. w sprawie: szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.*
14. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245),*
15. *Ustawy z dnia 14.06.1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. 2021 poz. 735późn. zm.),*
16. *Ustawy z dnia 25.02.1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1359),*
17. *Ustawy z dnia 23.04.1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1740 z późn. zm.),*
18. *Ustawy z dnia 17.11.1964r. kodeks postępowania cywilnego (t.j. poz. 1850, późn. zm.),*
19. *Ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1285,z późn. zm.),*
20. *Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (Monitor Polski 2018, poz. 1007),*
21. *Uchwały nr XXVIII.268.2017 z dnia 27 września 2017 roku w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2021 Gminy Maków Podhalański,*

22. *Uchwała Nr XIII.116.2019 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 18 grudnia 2019r. w sprawie: trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Maków Podhalański.*
23. *Zarządzenie Nr 0050.164.2019 Burmistrza Makowa Podhalańskiego z dnia 15 listopada 2019r. w sprawie: powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Maków Podhalański.*

IV. Dane dotyczące osób korzystających z pomocy społecznej

4.1 Odbiorcy Pomocy Społecznej

W 2021 roku pomocą pieniężną oraz niepieniężną zostało objętych ogółem **332 rodzin** – liczba osób w tych rodzinach wyniosła **709 osób**, z czego 184 rodzin zamieszkiwało na wsi. W porównaniu do roku 2020, gdzie pomocą było objęto 318 rodzin, zauważa się niewielki wzrost tj. o 14 rodzin i spadek o 44 osoby w stosunku do roku poprzedniego. Z pracy socjalnej natomiast skorzystały **352 rodziny**, (liczba osób w tych rodzinach **718 osób**).

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Powodami rodzinnymi zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej były i są między innymi: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w 2021r. przysługiwało rodzinom i osobom, których:

- dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał zgodnie z kryterium:
 - na osobę samotnie gospodarującą - **701,00 zł.**
 - na osobę w rodzinie - **528,00 zł.**
- w rodzinie występował oprócz ubóstwa, drugi powód, zaburzający prawidłowe funkcjonowanie rodziny.

Powody te, to w szczególności: sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocie, niepełnosprawność lub długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm lub narkomania,

trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna.

4.2 Powody przyznawania pomocy

W 2021 roku z pomocy społecznej korzystały następujące grupy osób: osoby bezrobotne i poszukujące pracy, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale chore, rodziny niepełne, rodziny wielodzietne, rodziny zagrożone alkoholizmem, osoby bezdomne, osoby opuszczające zakład karny, zdarzenia losowe oraz inne.

Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej 2021r.	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	w tym: na wsi	
	1	2	3
UBÓSTWO	216	121	471
SIEROCTWO	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	9	3	9
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	46	29	255
w tym: wielodzietność	38	23	220
BEZROBOCIE	105	50	258
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	152	82	258
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	228	124	390
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK - WYCH. I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM	60	38	237
W tym: rodziny niepełne rodziny wielodzietne	28	18	90
	16	11	95
PRZEMOC W RODZINIE	10	9	27
ALKOHOLIZM	55	32	80
NARKOMANIA	2	2	2
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	4	1	4
ZDARZENIE LOSOWE	4	4	4
SYTUACJA KRYZYSOWA	1	1	1

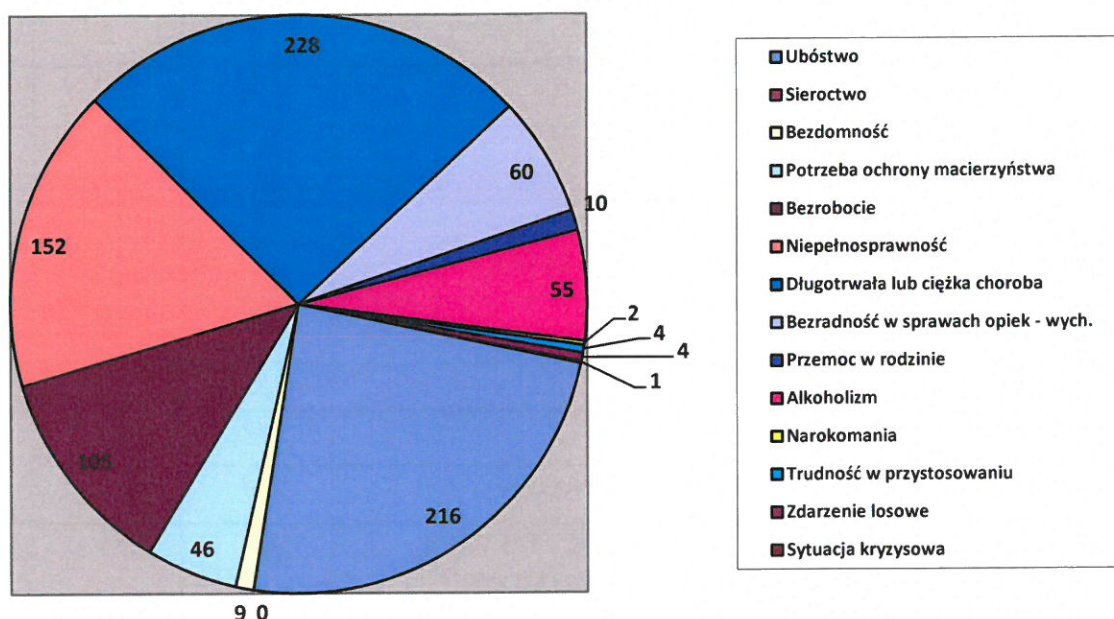
Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

W 2021 roku najczęściej przyznawana była pomoc osobom, z powodu długotrwałej i ciężkiej choroby oraz ubóstwa, niepełnosprawności i bezrobocia.

Osoby niepełnosprawne, długotrwałe i ciężko chore to grupa osób, które z uwagi na zły stan zdrowia posiadały stosowne orzeczenie kwalifikujące do pomocy finansowej w formie zasiłku stałego.

Wśród osób **bezrobotnych**, które korzystały ze wsparcia znajdowały się zarówno osoby w młodym wieku, które miały problem ze znalezieniem pracy z różnych powodów (uzależnienia, problemy komunikacyjne, niezaradność, brak kwalifikacji) jak również osoby w wieku 50+, których problem z jej podjęciem stanowił wiek oraz brak lub nieaktualne kwalifikacje zawodowe. Przeszkodą do podjęcia zatrudnienia były także problemy zdrowotne.

Powody przyznania pomocy 2021 r. /liczba rodzin/

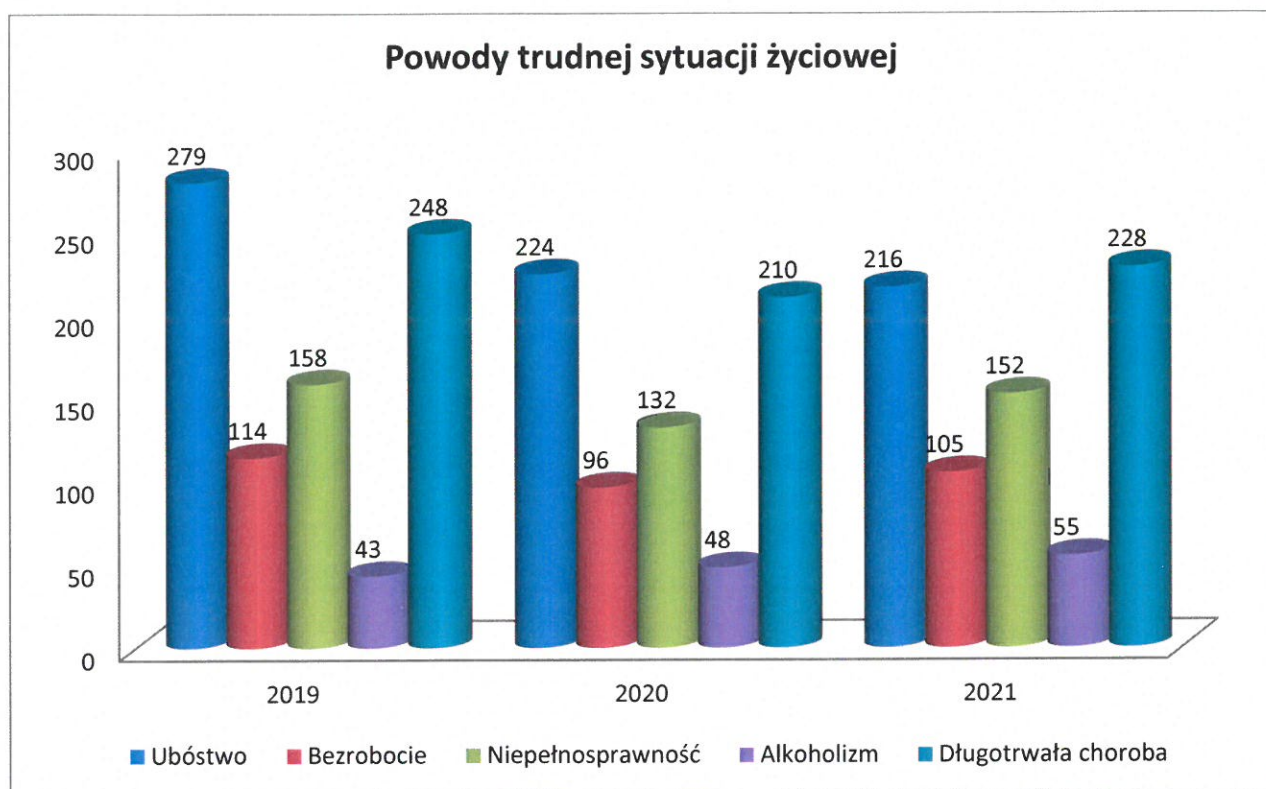
Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Z powyższych danych wynika, że na przyczynę ubóstwa wpływa w największym stopniu długotrwała lub ciężka choroba, a także niepełnosprawność. Duże znaczenie ma również bezrobocie członka rodziny. Z powodu niepełnosprawności ze świadczeń pieniężnych, aż 82 osoby pobierały zasiłki stałe. Niewątpliwie duży wpływ na ubóstwo, które było związane z niepełnosprawnością miały niskie świadczenia emerytalno – rentowe.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące liczby rodzin dotkniętych trudną sytuacją finansową za okres ostatnich 3 lat.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2019	2020	2021
UBÓSTWO	279	224	216
SIEROCTWO	1	0	0
BEZDOMNOŚĆ	5	8	9
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	63	48	46
w tym: wielodzietność	54	45	38
BEZROBOCIE	114	96	105
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	158	132	152
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	248	210	228
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK - WYCH. I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM	110	63	60
PRZEMOC W RODZINIE	2	1	10
ALKOHOLIZM	43	48	55
NARKOMANIA	0	0	2
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	4	4	4
SYTUACJA KRYZYSOWA	3	4	1
ZDARZENIE LOSOWE	0	1	4

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Z powyższej tabeli oraz wykresu wynika, że nastąpił spadek wartości, widoczny zwłaszcza w odniesieniu do 2020 roku tj. liczby rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczych. Zauważa się natomiast niewielki wzrost dotyczący korzystania ze świadczeń z powodu bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności, bezdomności, alkoholizmu oraz przemocy. Pomoc również była przyznana z powodu narkomani. Tendencje wzrostowe dotyczące przyznania pomocy z powodu alkoholizmu wynikały z utrzymującego się ze stanu epidemiologicznego.

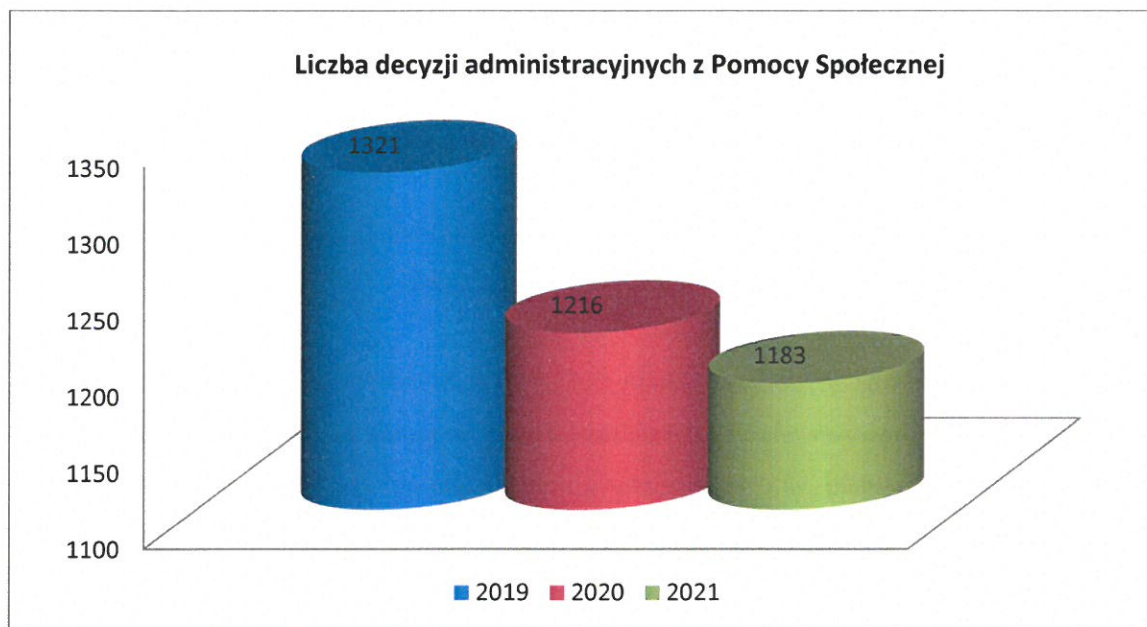
4.3 Wydane decyzje administracyjne

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej oraz odmowa ich przyznania następowała i następuje w formie decyzji administracyjnej, wydawanej na podstawie KPA oraz stosownych ustaw.

	DECYZJE - WNIOSKI	2019r.	2020r.	2021r.
1.	Decyzje na przyznanie świadczeń z pomocy społecznej	1321	1216	1183
2.	Decyzje na przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom /stypendia/	132	108	97

3.	<i>Decyzje na przyznanie zasiłku szkolnego</i>	0	1	5
4.	<i>Decyzje na dodatki mieszkaniowe</i>	33	27	24
5.	<i>Decyzje kierujące do ośrodka wsparcia Senior+</i>	29	27	28

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W powyższej tabeli zamieszczono dane dotyczące wydanych decyzji administracyjnych. Zauważa się spadek liczby wydanych decyzji administracyjnych z pomocy społecznej.

V. Realizacja budżetu z pomocy społecznej

5.1 Zasiłki stałe oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zasiłek stały to świadczenie obligatoryjne, które jest przyznawane:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, która jest niezdolna do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;*
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.*

FORMY POMOCY		LICZBA OSÓB KTÓRYM PRZY- ZNANO DECY- ZJĄ ŚWIAD.	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN
0		1	2	3	4
RAZEM	1	82	X	494 259	82
ZASIŁKI STAŁE – ogółem	2	82	895	494 259	82
w tym przyznany dla osoby : <u>Samotnie gospodarującej</u>	3	75	823	479 954	75
<u>Pozostającej w rodzinie</u>	4	7	72	14 305	7

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Zasiłki stałe i opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby otrzymujące to świadczenie są zadaniami własnymi Gminy dotowanymi w 100% przez Wojewodę.

Na opłacenie **składek zdrowotnych**/przy zasiłkach stałych/ w 2021 roku przeznaczono kwotę **40 523zł**.

W 2021 roku liczba osób pobierających zasiłki stałe wyniosła **82 osoby**, co oznacza spadek o 9 osób w stosunku do roku ubiegłego. Zauważa się tendencję spadkową. W przypadku tego świadczenia spadek wynika ze zgonów świadczeniobiorców oraz uzyskania przez pozostałe osoby świadczeń emerytalnych.

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

5.2 Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przyznawany był i jest na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Przysługuje szczególnie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Pomoc ta adresowana jest do osób:

- samotnie gospodarujących, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- rodzin, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Kwota zasiłku okresowego stanowi 50% różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem faktycznym dla osób samotnie gospodarujących z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego w rodzinie. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20zł miesięcznie.

Formy pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0		1	2	3	4	5
ZASIŁKI OKRESOWE – OGÓŁEM	1	128	839	215 227	128	245
w tym: finansowane z budżetu gminy	2	x	x	3 678	X	x
finansowane z dotacji Wojewody	3	x	x	211 549	X	x
w tym przyznane z powodu bezrobocia	4	64	480	180 509	64	163
długotrwałej choroby	5	35	179	25 034	35	68
niepełnosprawności	6	28	174	7 584	28	33
inne	7	1	6	2 100	1	5

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Świadczona pomoc miała na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin będących w trudnych warunkach życiowych. Warunkiem przyznania zasiłku okresowego było i jest wystąpienie przynajmniej dwóch przyczyn.

W 2021 r. nastąpił wzrost liczby osób, którym przyznano decyzją administracyjną zasiłku okresowego o 12 osób. W sumie przyznanych zostało 839 świadczeń tj. o 88 więcej niż w 2020r.

5.3 Zasilek celowy i specjalny zasilek celowy

Zasilek celowy

Zasilek celowy jest świadczeniem pieniężnym, które może być przyznane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej w szczególności:

1. Na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków, żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu;

2. Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne osobie lub rodzinie;

3. Osobom, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. Zasilek celowy może być przyznany w formie biletu kredytowanego lub w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego. Zauważa się tendencję wzrostową.

Zasilek celowy specjalny:

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany zasilek celowy specjalny w wysokości nieprzekraczającej odpowiedniego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe w szczególnie uzasadnionych przypadkach może być przyznany zasilek celowy albo pomoc rzeczowa pod warunkiem zwrotu części lub całości zasiłku bądź wydatków na pomoc rzeczową.

Rodzaj przyznanego zasiłku zależy od sytuacji klienta i spełnianych przez niego wymogów formalno-prawnych.

<i>Formy pomocy</i>	<i>Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Kwota świadczeń w zł</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>
0	1	2	3	4	5
SCHRONIENIE	3	X	14 568	3	3
POSIŁEK	162	17 139	139 106	75	352
w tym dla: dzieci	162	17 028	138 041	73	348
UBRANIE	0	0	0	0	0
USŁUGI OPIEKUŃCZE - OGÓŁEM	4	440	19 663	4	5

<i>Formy pomocy</i>	<i>Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Kwota świadczeń w zł</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>
<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
w tym: specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	119	12 240	2	4
ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW NA ŚWIADCZENIA ZDRO- WOTNE OSOBOM NIEMAJĄCYM DOCHODU I MOŻLIWOŚCI UZYSKANIA ŚWIAD. NA PODST. PRZEPISÓW O POWSZECHNYM UBEZPIECZENIU W NFZ	0	0	0	0	0
w tym dla: osób bezdomnych	0	0	0	0	0
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	3	3	3 500	3	3
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	282	x	277 671	278	571
w tym: zasiłki specjalne celowe	109	170	54 243	108	187
POMOC NA EKONOMICZNE USAMODZIELNIENIE - OGÓŁEM	0	x	0	0	0
W tym: w naturze	0	0	0	0	0
Zasiłki	0	0	0	0	0
Pożyczka	0	0	0	0	0
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE /prawne, psychologiczne, rodzinne/	x	x	x	13	22
INTERWENCJA KRYZYSOWA	x	x	x	11	21
PRACA SOCJALNA	x	x	x	352	718
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	12	132	373 455	12	12

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W 2021 roku zasiłki celowe były przyznawane w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także zakupu środków dezynfekcyjnych i ochrony osobistej w związku ze stanem pandemii.

Z tej formy wsparcia skorzystały **282 osoby**. Zaznaczyć należy, że część zasiłków celowych została wypłacona w ramach Programu: „Posilek w szkole i w domu” w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności(ustawowo środki własne). Z tej formy wsparcia skorzystały **173 rodziny**. Liczba ta niewątpliwie w 2021r. wynika z wypłaty świadczeń pieniężnych dla

dzieci zakwalifikowanych do pomocy w formie pokrycia kosztów zakupu posiłków w szkole, które nie mogły być realizowane w związku z zamknięciem placówek oświatowych ze względu na stan epidemiczny.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy również udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Z tej formy wsparcia skorzystały **3 osoby**, które skierowano do placówek wsparcia całodobowego /Schroniska/.

Kolejnym zadaniem własnym było i jest wsparcie w formie skierowania do DPS. Na koniec grudnia 2021r. w Domach Pomocy Społecznej przebywało łącznie **11 osób. Liczba ta jest taka sama jak w 2020r.** Średni miesięczny koszt gminy na utrzymanie jednej osoby w Domu Pomocy Społecznej wyniósł ok. **2 850,00zł**. Nadmienić należy, że w stosunku do roku 2020 nastąpił wzrost kosztów związanych z pobytem w DPS z kwoty 316 029zł na 373 455zł. Wydatki te zostały zabezpieczane ze środków własnych.

5.4 Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”

Zadanie to realizowane jest w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego zgodnie z art. 8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

Najczęściej stosowaną formą pomocy w naturze jest przyznawanie i finansowanie posiłku, w tym głównie dla dzieci w szkołach i przedszkolach. W roku 2021r. realizację programu dostosowywano na bieżąco, do zmieniających się zasad i warunków nauczania w szkołach.

Z **posiłków** skorzystało **162 dzieci** w szkołach i przedszkolach na łączną **kwotę 139 106,00zł** z tego:

- **27 821,20 zł** -koszt własny gminy = **20%**
- **111 284,80 zł** -dotacja Wojewody w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” = **80%**

Ośrodek otrzymał środki finansowe z dotacji celowej z budżetu państwa przeznaczone na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W ramach Programu realizowana była i jest pomoc w zakresie dożywiania:

- dla dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- dla uczniów do czasu ukończenia szkół ponadpodstawowych,
- dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności otrzymało **173 rodzin** na łączną kwotę **140 280,00zł** tego:

- **28 056zł** -koszt własny gminy = **20%**
- **112 224zł** -dotacja Wojewody w ramach programu „Posilek w szkole i w domu”= **80%**

Łącznie na Program (posiłki i świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności) wydatkowano kwotę: **279 386zł** tego:

- **55 877,20zł** - koszt własny gminy = **20%**
- **223 508,80zł** -dotacja Wojewody w ramach programu „Posilek w szkole i w domu” =**80%**

Placówki, w których realizowany był program „Posilek w szkole i w domu”

Lp.	Nazwa placówki	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku	Liczba osób	Liczba osób (na wniosek Dyrektora)
Podmioty realizujące dożywianie na terenie gminy					
1	Zespół Szkół w Makowie Podhalańskim	8,00 zł	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/	49	0
2	Szkoła Podstawowa w Grzechyni	8,00 zł	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/	7	0
3	Szkoła Podstawowa w Kojaszówce	8,00 zł	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/	12	0
4	Szkoła Podstawowa Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Makowie Podhalańskim	8,00 zł	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/	17	0
5	Szkoła Podstawowa w Białce	8,00 zł	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/	37	0
6.	Szkoła Podstawowa w Juszczyńcu	8,00 zł	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku	17	0

			uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/		
--	--	--	---	--	--

Lp.	Nazwa placówki	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku	Liczba osób	Liczba osób (na wniosek Dyrektora)
Podmioty realizujące dożywianie na terenie gminy					
7.	Szkoła Podstawowa w Żarnówce	9,18	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/	10	0
8.	Szkoła Podstawowa w Wieprzcu	0	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/	0	0
9.	Przedszkole Niepubliczne Sióstr Serafitek p.w. św. Anny w Makowie Podhalańskim	6,00	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/	2	0
Podmioty realizujące dożywianie poza terenem gminy					
10.	Zespół Szkół im. Wincentego Witosa w Suchej Beskidzkiej	10,00 zł Od listopada 11,50 zł	Zapewnienie wytwarzania i wydawania jednego gorącego posiłku uprawnionym uczniom /obiad dwudaniowy/	9	0
	Średni koszt posiłku ze wszystkich placówek oświatowych prowadzących dożywianie w ramach Programu	8.16zł			

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

I. Wariant = Wyliczenie średniego kosztu posiłku: $6 \times 8,00 + 1 \times 9,18 + 1 \times 6,00 + 1 \times 10,25 = 73,43$: 9 szkół = 8,16

lub:

II. Wariant = Wyliczenie średniego kosztu posiłku:

szkoły	Ilość dzieci	Koszt posiłku			
6 szkół	139	8 zł	1 112,00		
szkoły	Ilość dzieci	Koszt posiłku			
1 szkoła	10	9,18	91,80		
1 szkoła	1	6,00	6,00		
1 szkoła	9	10,00 do 11,50	92,25		
Razem:	159		1 302,05	: 159	= <u>8,19</u>

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” przez pracowników socjalnych przeprowadzona była również okresowa kontrola dożywiania w szkołach.

5.5 Sprawianie pogrzebu

Jednym z zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest również sprawianie pogrzebów. W 2021 roku Ośrodek zajął się **pochówkiem 5 osób** z tego:

- 5 osób przebywało w ZOD w Makowie Podhalańskim, niebędących mieszkańcami Gminy Maków Podhalański.

W stosunku do w/w 2 osób koszty zostały pokryte ze środków własnych OPS, a następnie koszty zostały zrefundowane przez ZUS w ramach uprawnień do zasiłku pogrzebowego. Pochówku dokonano na cmentarzu komunalnym w Juszczynie.

W stosunku do 3 osób zmarłych, pracownik socjalny w ramach pracy socjalnej dokonał rozeznania sytuacji rodzinnej przy współpracy z pracownikami innych OPS-ów, jak również Policji, przez co rodziny zmarłych zajęły się pochówkiem w swoich miejscowościach.

Koszt organizacji pochówku w 2021r. wyniósł: 6 246,72zł

Zwrot refundacji z ZUS w 2021r. wyniósł: 6 246,72zł

Zwrot refundacji z ZUS w 2021r. za 2020r. wyniósł: 6418,44 zł i został przekazany na dochody Gminy.

5.6 Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

Do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim należało udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom z terenu gminy Maków Podhalański w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji i umożliwienia pokonywania barier dostępu

do edukacji wynikającej z trudnej sytuacji ucznia. Pomoc ta świadczona jest w formie stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego.

Stypendium szkolne oraz zasiłek szkolny to pomoc dla dzieci i młodzieży uczącej się i stanowiły istotną formę pomocy materialnej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej. Udzielenie tych świadczeń ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, słuchaczy i wychowanków, poprawę dostępności kształcenia na wyższym poziomie edukacji dla dzieci i młodzieży z uboższych środowisk oraz umożliwienie upowszechnienia wykształcenia średniego.

Prawo do ubiegania się o stypendium szkolne przysługuje, jeżeli miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia nie przekracza kwoty **kryterium dochodowego** na osobę w rodzinie **528,00zł**. Wnioski o przyznanie pomocy składane były do 15 września.

Zasady ustalania wysokości stypendium:

Kategoria	Dochód w miesiącu	Wysokość stypendium	Okres stypendialny /miesiąc/
I	do 40,999 % $528,- \times 40,999\% = 216,47$	100% zasiłku rodzinnego /= 124,- /	3
II	od 41% do 100% $528,- \times 41\% = 216,48 \text{ do } 528,-$	100% zasiłku rodzinnego /= 124,- /	2

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W 2021r. przyznano pomoc materialną o charakterze socjalnym i wypłacono stypendia szkolne w kwocie **48 737,57zł** oraz zasiłek szkolny w kwocie **3 100zł** dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Maków Podhalański. Łącznie wydatkowano **51 837,57zł**.

- Liczba złożonych wniosków o przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym /stypendia/ w roku szkolnym 2020/2021 wyniosła - 49 dla 99 uczniów;
- Liczba wydanych decyzji o przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym /stypendia/ w roku szkolnym 2020/2021 wyniosła - 97decyzji;
- Liczba złożonych wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego w roku szkolnym 2021/2022 wyniosła - 5 dla 5 uczniów.

Zestawienie wydatków

	Wydatkowano z dotacji	Wydatkowano ze środków własnych	Wydatki razem
<i>Pomoc materialna o charakterze socjalnym /stypendia/</i>	43 000,00	5 737,57	48 737,57
<i>Zasilek szkolny</i>	1 000	2 100	3 100
Razem	44 000,00	7 837,57	51 837,57

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

5.7 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze są zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Zgodnie z art. 50 ustawy o pomocy społecznej przysługują: osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze świadczone są w miejscu zamieszkania.

Zakres świadczenia usług opiekuńczych stanowi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz opiekę higieniczną i pielęgnację oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Celem realizowanych usług jest jak najdłuższe funkcjonowanie osób w dotychczasowym środowisku. Do zadań MOPS należy przyznanie, koordynacja i monitoring świadczenia usług na rzecz mieszkańców Gminy Maków Podhalański.

W ramach umów zlecenia i staży zawodowych przyznano usługi opiekuńcze dla **4 osób** w ilości **440 godzin** na kwotę **7 422,60zł**.

W przypadku wystąpienia konieczności opieki medycznej i pielęgnacyjnej kierowano chorych i niepełnosprawnych do placówek opieki długoterminowej.

Duże znaczenie dla zabezpieczenia potrzeb tych osób miało funkcjonowanie na terenie Gminy projektu „Małopolski Tele Anioł” w ramach, którego świadczone były na rzecz mieszkańców usługi opiekuńcze i sąsiedzkie.

5.8 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim począwszy od miesiąca sierpnia 2019 roku realizuje zadanie z zakresu organizowania oraz świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które jest finansowane ze środków budżetu państwa.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są realizowane zgodnie z art. 50 Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz na podstawie

Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. 2005 r. Nr 189, poz.1598 z późn. zm.) oraz Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2020, poz. 685 z późn.zm.).

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są świadczeniem niepieniężnym (usługowym), w ramach systemu pomocy społecznej. Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych, świadczonym w miejscu zamieszkania. Pomoc udzielana jest tu wyróżnionej grupie osób. Zasady jej przyznawania i odpłatności określa rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej, a nie tak jak w przypadku pozostałych usług opiekuńczych, regulacje gminne.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmowały:

- a) uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza: uczenie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, w tym funkcjonowania społecznego, motywowanie do aktywności, prowadzenie treningów samoobsługi i umiejętności społecznych, wspieranie w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych (utrzymywanie kontaktów z domownikami, rówieśnikami w miejscu nauki i pracy, organizowanie i spędzanie czasu wolnego, korzystanie z usług różnych instytucji);*
- b) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym: poradnictwo specjalistyczne, wsparcie psychologiczne, ułatwienie dostępu do edukacji i kultury, koordynacja działań innych służb na rzecz rodziny podopiecznego, współpraca z jego rodziną;*
- c) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (uzyskanie świadczeń, wypełnianie dokumentów);*
- d) wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (szukanie informacji o pracy, pomoc w znalezieniu zatrudnienia lub alternatywnego zajęcia, wspieranie i asystowanie w kontaktach z pracodawcą, rozwiązywanie problemów psychicznych wynikających z pracy lub jej braku);*
- e) pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi (nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków, usamodzielnianie finansowe);*
- f) usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu (zgodnie z zaleceniami lekarskimi, współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego);*
- g) pomoc mieszkaniową (w uzyskaniu mieszkania, organizowaniu drobnych remontów, napraw, kształtowanie właściwych relacji z sąsiadami);*
- h) zapewnienie dzieciom i młodzieży z głębokim upośledzeniem dostępu do zajęć rewalidacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeżeli nie mają ich zapewnionych.*

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim nie zatrudniał bezpośrednio osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, natomiast zlecał na podstawie umowy cywilno-prawnej, wyłonionym w oparciu o regulamin zamówień publicznych wyspecjalizowanym specjalistom - realizację przyznanych usług.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze były udzielane odpłatnie, nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie.

Warunki ponoszenia odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi regulowała tabela odpłatności zawarta w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. 2005 nr 189, poz. 1598 z późn. zm.).

Wysokość ponoszonych przez wnioskodawcę kosztów ustalana była w oparciu o niżej przedstawioną tabelę i była zależna od:

- 1) dochodu osoby lub rodziny korzystającej z usług;*
- 2) wysokości stawki godzinowej za usługi;*
- 3) ilości godzin świadczonych usług.*

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są bezpłatne dla osób, których dochód na osobę nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej stanowiącego kwotę 701,00zł.

Szczególna sytuacja osoby lub rodziny ubiegającej się o przyznanie pomocy usługowej w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, może być powodem częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności za usługi. Powodem zwolnienia w uzasadnionych sytuacjach, gdy ponoszenie opłat za świadczone usługi stanowiłoby nadmierne obciążenie lub też niweczyłoby skutki udzielanej pomocy są np. udokumentowane wydatki na zakup leków, opatrunków, artykułów sanitarnych, opłaty za leczenie, zakup lub wynajem sprzętu rehabilitacyjnego, inne uzasadnione sytuacje życiowe i losowe. Zwolnienie przyznaje się na czas korzystania z ww. formy wsparcia.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala ośrodek właściwy ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Jednocześnie w myśl § 5 ww. rozporządzenia opłata jest wnoszona przez osobę uzyskującą pomoc lub jej opiekuna przelewem na rachunek bieżący MOPS (na konto bankowe podmiotu przyznającego pomoc w formie specjalistycznych usług), w terminie do 15 dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę, a następnie, jako dochód odprowadzony jest do JST.

O pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy zwrócić się, więc do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim. Wymagane jest zaświadczenie lekarskie (psychiatry lub neurologa) o stanie zdrowia, uzasadniające korzystanie z tego rodzaju usług, określające ich zakres i wymiar godzinowy.

W zaświadczeniu lekarz może określić zakres i ilość godzin usług, jakie powinny być udzielone danej osobie. Jednak o ilości godzin ostatecznie zadecyduje MOPS. Po zgłoszeniu, w przeciągu 14 dni, pracownik socjalny z Ośrodka odwiedza osobę oczekującą pomocy w jej mieszkaniu i przeprowadza tzw. rodzinny wywiad środowiskowy, którego celem jest ocena sytuacji życiowej. Od wyników

wywiadu zależy m.in. ustalenie wysokości ewentualnej odpłatności za usługi. Ośrodek pomocy społecznej w ciągu 30 dni od otrzymania zgłoszenia zapotrzebowania na usługi musi wydać decyzję administracyjną (na piśmie) o przyznaniu - bądź odmowie - tej formy pomocy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi zostają przyznane w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzany w miejscu zamieszkania wnioskodawcy oraz rozebraną sytuację materialno – bytową osoby lub rodziny, jej własne zasoby i możliwości, a także dostępność do specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz stwierdzenie, że strona nie jest w stanie we własnym zakresie zapewnić wskazanego w załączonym zaświadczeniu lekarskim specjalistycznego wsparcia.

W roku 2021 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania objęta była **1 osoba** w okresie od 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku w łącznym wymiarze **156 godzin usług**. Koszt zadania w 2021 roku wyniósł **12 240, 00zł** i w całości został pokryty z dotacji z budżetu państwa. Dokonana odpłatność za świadczone usługi wyniosła **4 824,75zł**, którą przekazano na dochody gminy.

5.9 Zabezpieczenie schronienia dla osób bezdomnych zgodnie z wymogami ustawowymi

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r. poz. 2269 z późn. zm.) osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Natomiast zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 3 tejże ustawy do zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych

z usługami opiekuńczymi. Tymczasowe schronienie może być również udzielone w formie ogrzewalni, która umożliwia interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach wyposażonych, co najmniej w miejsca siedzące.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, gmina w zakresie wykonywania swoich zadań może tworzyć jednostki organizacyjne lub zawierać stosowne umowy z innymi podmiotami w tym m.in. z organizacjami pozarządowymi. W związku z tym, że na terenie gminy Maków Podhalański nie funkcjonują tego typu podmioty, podpisywane są umowy z placówkami innych gmin.

Po przeprowadzeniu konkursu a następnie postępowania zgodnie z regulaminem zamówień publicznych w MOPS -zostały podpisane następujące umowy o świadczenie powyższych usług:

1. **Umowa MOPS.26.35.1.2020.1 z dnia 02 października 2020r.** z Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta- Koło w Miechowie
 - a) 2 miejsca w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn

2. **Umowa MOPS.26.35.1.2020.2 z dnia 02 października 2020r z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym:**
 - a) 2 miejsca w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn
 - b) 1 miejsce w Schronisku dla bezdomnych kobiet
3. **Umowa MOPS.26.35.1.2020.3 z dnia 02 października 2020r. z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Krośnieńskie:**
 - a) 2 miejsca w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn;
4. **Umowa MOPS.26.35.1.2020.4 z dnia 26 października 2020r. z Akademią Innowacji Społecznych w Gwizdaju,**
 - a) Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi- 1 miejsce,
 - b) Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi- 1 miejsce;
5. **Umowa MOPS.26.35.3.2020 z dnia 23 listopada 2020r. z Nowosądeckim Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta w Nowym Sączu gdzie ma zapewnione 2 miejsca dla bezdomnych z terenu gminy Maków Podhalański:**
 - b) Schronisko dla bezdomnych mężczyzn w tym utrzymanie miejsca w gotowości- 1 miejsce
 - c) Schronisko dla bezdomnych kobiet w tym utrzymanie miejsca w gotowości- 1 miejsce

W 2021 roku do Schroniska w Miechowie skierowano 1 bezdomnego z terenu gminy, który zgłaszał potrzebę skorzystania ze schronienia. W Schronisku w Nowym Sączu przebywało 2 bezdomnych z terenu gminy skierowanych od 2021r.

Koszt utrzymania oraz koszt pobytu w placówkach tych osób wyniósł 14 568,00zł.

Skala literalnej „bezdomności” w Gminie Maków Podhalański w ostatnim roku wzrosła. Z roku na rok obserwuje się rosnący trend w tym zakresie. Co rok zwiększa się liczba osób przebywających w miejscach niemieszkalnych (pustostany, ogródki działkowe). Istnieje duży problem w zakresie uchwycenia faktycznej liczby „bezdomnych”, szczególnie w okresie zimy, ponieważ nie wszystkie te osoby są zainteresowane pomocą i chętne do skorzystania ze wsparcia.

5.10 Dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim od roku 2017 realizuje zadanie z zakresu przyznawania i wypłacania dodatków mieszkaniowych, co reguluje Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2021, poz. 2021 z późn.zm.).

Dodatek mieszkaniowy stanowi świadczenie pieniężne, które wspiera funkcję ekonomiczną rodziny poprzez dofinansowanie opłat za zajmowany lokal mieszkalny.

Kryteria uprawniające do otrzymania dodatku mieszkaniowego:

Tytuł prawny do zajmowanego lokalu:

(zgodnie z art.2 ust. 1 Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych):

1. *najemcom albo podnajemcom lokali mieszkalnych, zamieszkującym w tych lokalach;*
2. *osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;*
3. *osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;*
4. *innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;*
5. *osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.*

Dochód z ostatnich 3 miesięcy:

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

a) jednoosobowym – 40% - (tj. 2 066,99 zł)

b) wieloosobowym – 30% - (tj. 1 550,24 zł)

- przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku (tj. 5 167,47 zł)

Powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego:

Powierzchnia użytkowa zajmowanego lokalu mieszkalnego nie może przekraczać normatywnej powierzchni użytkowej o więcej niż:

1. 30 % albo
2. 50 % pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60 %.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje, na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego, wójt, burmistrz lub prezydent miasta w drodze decyzji administracyjnej.

Dodatek mieszkaniowy jest przyznawany **na okres 6 miesięcy**, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku wraz z deklaracją o wysokości dochodów i innych wymaganych dokumentów, po ewentualnym przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez uprawnionego pracownika socjalnego i przekazywany na podane we wniosku konto bankowe.

W roku 2021 pomocą finansową w formie dodatków mieszkaniowych objętych było ogółem **24 rodzin**, wydano z tego tytułu 24 decyzji. Koszt wypłaty dodatków mieszkaniowych wraz z ryczałtami

na zakup opału wyniósł łącznie w 2021 roku **46 532,64zł**. Najwyższy poziom wsparcia otrzymały rodziny zamieszkujące w lokalach należących do wspólnot oraz spółdzielni mieszkaniowych, w mniejszym stopniu najemcy lokali mieszkalnych oraz właściciele lokali prywatnych. Dane dotyczące realizacji oraz wypłaty dodatków mieszkaniowych za rok 2021 zostały potwierdzone w rocznym sprawozdaniu GUS.

5.11 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Do obowiązku gminy, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 218) należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym:

1. Opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
4. Tworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego.

Powyższe zadania w Gminie Maków Podhalański w 2021r. wykonywane były w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2017–2021 Gminy Maków Podhalański, przyjęty Uchwałą Nr XXVIII.268.2017 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 20 września 2017r.

Realizatorami Programu są: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim, Komisariat Policji w Makowie Podhalańskim, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe na terenie Gminy, służba zdrowia na terenie Gminy, Zespół Interwencji Kryzysowej działający przy PCPR w Suchej Beskidzkiej, Sąd Rejonowy w Suchej Beskidzkiej, Prokuratura Rejonowa w Suchej Beskidzkiej, Stowarzyszenie „Rodzina Kolpinga w Makowie Podhalańskim”

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest stałym zadaniem wynikającym z ustawy. Zespół powołany został Zarządzeniem Nr 0050.164.2019 Burmistrza Makowa Podhalańskiego z dnia 15 listopada 2019r. w sprawie: powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Maków Podhalański. Pracę Zespołu reguluje Uchwała Nr XIII.116.2019 Rady Miejskiej w Makowie Podhalańskim z dnia 18 grudnia 2019r. w sprawie: trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Maków Podhalański.

- Zespół Interdyscyplinarny składał się z **26 członków**. W jego skład weszło:
- 4 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim,
 - 4 przedstawicieli Komisariatu Policji w Makowie Podhalańskim,
 - 9 przedstawicieli placówek oświatowych z terenu naszej gminy,
 - 1 członek Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 2 pielęgniarki środowiskowe,
 - 3 kuratorów sądowych,
 - 1 prokurator Prokuratury Rejonowej w Suchej Beskidzkiej,
 - 1 pracownik Zespołu Interwencji Kryzysowej w Suchej Beskidzkiej,
 - 1 przedstawiciel organizacji pozarządowej – Stowarzyszenia Rodzina Kolpinga.

W 2021 roku odbyło się **5 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego**. Łącznie w 2021r. powołano **56 grup roboczych**. Zadaniem grup roboczych było podjęcie działań interdyscyplinarnych na rzecz rodzin w celu rozwiązania problemów przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

W 2021 r. objętych procedurą było **40 rodzin**. **21** rodzin zostało objętych w samym 2021r. oraz prowadzona była praca z **19** rodzinami z lat poprzednich. Łącznie osób objętych działaniami było **113**.

W samym 2021r. założono **21 Niebieskie Karty**. Z czego zdecydowana większość założona została przez funkcjonariuszy policji – **15**, następnie: MOPS – **5**, przedstawiciel oświaty – **1**.

W założonych w 2021r. Niebieskich Kartach, **19 kobiet, 3 mężczyźni 1 dziecko** było uznanych, jako doświadczających przemocy. W tym samym roku **21 mężczyźni** oraz **1 kobieta** uznanych zostało, jako potencjalni sprawcy przemocy.

Największa liczba Niebieskich Kart w 2021r. została założona na terenie Makowa Podhalańskiego – **7** oraz **5** z Białki **4** procedury Niebieskie Karty zostały wszczęte na terenie Juszczyna. **2** Niebieskie Karty założone zostały w Grzechyni oraz **2** w Kojszówce. **1** Niebieska Karta została wszczęta w Żarnówce. W 2021 r. nie wszczęto procedury Niebieskiej Karty w Wieprzu.

W 2021r. z ramienia Zespołu Interdyscyplinarnego złożono **4 wnioski** o wgląd w sytuację małoletnich oraz **12 zawiadomień** do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Makowie Podhalańskim oraz **4 zawiadomienia** o prawdopodobieństwie popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Suchej Beskidzkiej.

W 2021 r. zakończono procedurę „Niebieskie Karty” w **25** przypadkach. Najwięcej procedur zamknięto z terenu Makowa Podhalańskiego – **11**, następnie z Grzechyni – **5** oraz Juszczyna – **5**. Z terenu Kojszówki zamknięto **3** Niebieskie Karty oraz **1** z terenu Białki. W **22** przypadkach zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” było spowodowane ustaniem przemocy oraz ustabilizowaniem sytuacji rodzinnej, natomiast w **3** przypadkach nastąpiło zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” z powodu braku zasadności prowadzenia procedury.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono **2** zdalne szkolenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego:

- 26 marca 2021 r. – pt. „Przełamać Tabu – analiza zjawiska przemocy seksualnej oraz zachowań o podłożu samobójczym u dzieci i młodzieży”. Udział wzięło 15 członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

- 29 października 2021 r. pt. „Superwizja – rodzina dotknięta przemocą – studium przypadku”. Udział wzięło 15 członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2021 r. nadal obowiązywał stan epidemiczny, organizacja grup roboczych oraz wizyty w środowisku odbywały się z zachowaniem reżimu sanitarnego. **61** razy przeprowadzono monitoring sytuacji rodziny w miejscu zamieszkania, **36** - krotnie monitorowano sytuację rodziny w sposób zdalny, głównie w formie telefonicznej rozmowy. Zorganizowano **56** grup roboczych w 2021 roku.

Kontynuowana jest działalność Punktu Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie. W ramach funkcjonowania Punktu dostępni są specjaliści: prawnik oraz psycholog. Poradnictwo w 2021r. prowadzone było zarówno w formie zdalnej jak i bezpośredniej. W ramach codziennych czynności służbowych pracownicy MOPS w Makowie Podhalańskim udzielają poradnictwa w zakresie rozwiązywania problemów związanych z zjawiskiem przemocy w rodzinie. W 2021 r. Punkt udzielił pomocy i wsparcia:

- 4 osobom udzielono konsultacji psychologicznych w związku z doznawaniem przemocy w rodzinie,
- 3 osobom udzielono konsultacji prawnych w związku z doznawaniem przemocy w rodzinie.

Gmina zapewniła pomoc interwencyjną, specjalistyczną oraz miejsce schronienia dla ofiar przemocy w rodzinie w hostelu będącym w zasobach ZIK w Suchej Beskidzkiej w ramach porozumienia ze Starostwem Powiatowym w Suchej Beskidzkiej.

5.12 Wspieranie Rodziny i System Pieczy Zastępczej

W 2021 roku w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało **16 dzieci**. Gmina pokryła koszty pobytu dzieci w kwocie tj. **50 082,81 zł** na podstawie wystawionej Noty Obciążeniowej Starostwa Powiatowego.

Gmina Maków Podhalański realizowała i realizuje zadania wymienione w art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447) w zakresie:

- 1) opracowania i realizacji trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;

- c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
 - 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
 - 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
 - 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim wyżej wymienione zadania realizował i realizuje w sposób stały i na bieżąco. Dzięki kontynuacji współpracy z instytucjami i organizacjami możliwe jest niesienie skutecznej pomocy ukierunkowanej na rzecz rodzin przeżywających trudności w opiekowaniu i wychowywaniu dzieci.

W roku 2021 nadal odczuwane były skutki epidemii. Obowiązujący stan epidemiologiczny sprawiał, iż wszelkie kontakty z rodzinami oraz współpraca interdyscyplinarna z pozostałymi organizacjami były objęte ograniczeniami. Pomimo powyższego, zgodnie z zaleceniami sanitarnymi asystent rodziny podejmował się pracy z rodziną zarówno poprzez bezpośredni kontakt z rodziną, w miejscu jej zamieszkania jak również poprzez kontakt zdalny – telefoniczny.

W 2021 roku asystent rodziny podjął łącznie współpracę z **16 rodzinami**, nie przekraczając ustawowego limitu 15 rodzin bieżącej współpracy. Łączna liczba dzieci w rodzinach objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny wyniosła **43**. Z 16 rodzin współpracujących z asystentem rodziny - 3 rodziny posiadały 5 dzieci w pieczy zastępczej.

Miejsce prowadzenia pracy z rodziną jest miejsce jej zamieszkania lub miejsce przez nią wskazane. Działania asystenta były ukierunkowane na zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub powrót do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej.

Liczba asystentów – 1- umowa o pracę

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny – 16

Liczba dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny – 43

Liczba rodzin zobowiązana przez Sąd do pracy z asystentem rodziny – 2

Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną - 40 miesięcy.

Spośród rodzin, z którymi asystent rodziny współpracował w 2021r. wyodrębnić można następujące powody i przyczyny zaburzonego funkcjonowania rodziny:

- 1) Niskie kompetencje rodziców oraz problemy opiekuńczo – wychowawcze – **9 rodzin**.

- 2) *Trudna i niestabilna sytuacja finansowa – 3 rodzin.*
- 3) *Alkoholizm i inne uzależnienia – 7 rodzin.*
- 4) *Przemoc domowa – 2 rodzina.*
- 5) *Problemy szkolne dzieci i młodzieży – 6 rodzin.*
- 6) *Zaburzone i zerwane więzi rodzinne – 7 rodzin.*

Diagnoza powodów trudności w funkcjonowaniu rodziny dokonywana jest przez asystenta wraz z członkami danej rodziny. Następnie dzięki przeprowadzeniu analizy szans, zagrożeń, mocnych i słabych rodziny tworzony jest dokument „Plan pracy z rodziną”. Zawarte są w nim cel główny oraz cele szczegółowe, a także wykaz działań oraz osób wyznaczonych do ich zrealizowania. Nakreślone są również ramy czasowe i spodziewane efekty podjętych kroków przez rodzinę. Plan wskazuje kierunek pracy, jaki zamierza zrealizować asystent wraz z daną rodziną.

Nie rzadziej, niż co pół roku dokonywana jest ocena sytuacji rodziny. W niej asystent dokonuje weryfikacji sytuacji rodziny zmian, jakie w niej zachodzą, zrealizowanych celów oraz ewentualnych przeszkód i trudności w ich osiąganiu przez rodzinę. Ocenie podlegają również podjęte działania, stan realizacji celów oraz trudności w ich osiąganiu.

W 2021 roku asystent rodziny przeprowadził 183 wizyty w miejscu zamieszkania rodziny, uczestniczył w 55 spotkaniach z członkami rodzin na terenie ośrodka pomocy społecznej, podjął 9 działań konsultacyjno – koordynacyjnych wraz z pracownikami socjalnymi, kuratorami zawodowymi, funkcjonariuszami Policji, pedagogami szkolnymi oraz innymi osobami zaangażowanymi w sprawy rodzin, które były objęte opieką asystenta. Asystent uczestniczył także w 5 spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Asystent rodziny wziął także udział w 3 spotkaniach Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, które odbywały się w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Suchej Beskidzkiej.

*W 2021r. asystent rodziny brał również udział w cyklicznych spotkaniach **superwizyjnych** Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim oraz **superwizyjnych** ROPS w Krakowie. Asystent rodziny brał również udział w szkoleniach:*

- 1) 28.01.2021- Szkolenie ROPS – Szkolenie ROPS „Zachowanie czy zaburzenie? Wczesne wsparcie dzieci i młodzieży warunkiem skutecznej pomocy.”.
- 2) 24.02.2021 – Udział w kampanii „Niebieski Tydzień” – ZIK w Suchej Beskidzkiej
- 3) 26.03.2021 – Szkolenie Zespołu Interdyscyplinarnego
- 4) 29-30.07.2021 – Szkolenie ROPS Kraków „Jak efektywnie korzystać z narzędzi do pracy z dzieckiem i rodziną – mediacje, terapia skoncentrowana na rozwiązaniach i dialog motywacyjny”.
- 5) 24.06.2021 – udział w webinarium dot. Przemocy w rodzinie.

- 6) 25-26.10.2021- Szkolenie ROPS „Wybrane zaburzenia zachowania: ADHD, zaburzenia lękowe, zaburzenia odżywiania, Zespół Aspergera – rozpoznanie, charakterystyka, narzędzia pracy”.
- 7) 29.10.2021 – Szkolenie Zespołu Interdyscyplinarnego – Superwizja
- 8) 21.10.2021 – Zdalne szkolenie – Procedura odebrania dziecka z rodziny.
- 9) 19.11.2021 - Szkolenie ROPS Kraków – Regulacje prawne – przegląd aktualnych przepisów w systemie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.
- 10) 27.12.2021 – Szkolenie on-line: „Komunikacja bez przemocy”.

Asystent rodziny	Środki z dotacji FP	Środki z dotacji Wojewody	Środki własne	Wydatek razem
<i>I</i>	2000,00	-	74 719,06	<u>76 719,06</u>

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Udział środków **własnych** wynosi **97%**

Udział środków z **dotacji** wynosi: **3%**

Koszty utrzymania zadania, na które składało się wynagrodzenie dla pracownika /asystenta rodziny/ wraz z pochodnymi /składki ZUS/, szkolenie, zapłata delegacji, odpis na ZFŚS, zakup art. Biurowych i pozostałe utrzymanie – po raz pierwszy nie zostało dotowane środkami zewnętrznymi a cały koszt utrzymania zadania spoczął na gminie wyłączając kwotę 2000 zł. /otrzymana kwota obligatoryjnie na nagrodę/.

W 2021 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim wpłynęły 2 wnioski o przyznanie świadczenia „Za życiem”. Rodzinom zaproponowano wsparcie w postaci koordynacji asystenta rodziny. Rodziny uznały, iż nie będą korzystać z pomocy asystenta rodziny.

5.13 Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci. Wydawana jest bezpłatnie dla uprawnionych osób, niezależnie od dochodu. Karta przysługuje obywatelom polskim, ale również cudzoziemcom, którzy mają pozwolenie na pobyt stały w Polsce. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do 18-go roku życia lub maksymalnie do 25 roku życia, jeśli kontynuują naukę. Osoby niepełnosprawne otrzymują KDR na okres trwania orzeczenia.

Karta oferuje dla swoich posiadaczy system różnorodnych zniżek i dodatkowych uprawnień. Zniżki oferowane są zarówno w instytucjach publicznych jak również przez przedsiębiorców prywatnych. Przystępując do programu przedsiębiorca zyskuje prawo do używania znaku „Tu honorujemy Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny”. Obecnie sieć podmiotów, które przystąpiły do programu stale się rozrasta i zdobywa coraz większą popularność. Informacje o miejscach gdzie

KDR jest honorowana można łatwo znaleźć w Internecie. Są to zarówno zniżki w sklepach spożywczych, z artykułami dla dzieci, kawiarniach, miejscach rozrywki jak i zniżki przy zawieraniu umów z ubezpieczycielami, komunikacyjne oraz np., przy opłacaniu czesnego w przedszkolach, szkołach i internatach. Katalog ten ciągle się zmienia i proponuje nowe możliwości.

Od 1.01.2019 o KDR mogą starać się rodzice, którzy posiadają troje dzieci, ale obecnie już dorosłych, które nie spełniają warunków obowiązującej ustawy. W takim przypadku tylko rodzice otrzymują karty bezterminowo. Karta Dużej Rodziny przyznawana jest również dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej, czyli w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych rodzinach zastępczych, zawodowych specjalistycznych rodzinach zastępczych oraz tych pełniących funkcje pogotowia opiekuńczego, czy też rodzinnych domach dziecka. Karta wydawana jest dzieciom na czas umieszczenia w pieczy.

Obecnie KDR może być przyznana w dwóch formach jednocześnie: tradycyjne (plastikowej) oraz elektronicznej. Składając wniosek o przyznanie KDR po raz pierwszy nie ponosi się żadnej opłaty, również, gdy przyznawana jest karta dla nowego członka rodziny lub przy przedłużaniu jej ważności, gdy młody człowiek kończy 18 lat i uczy się dalej. Osoby posiadające ważne karty, a pragnące starać się o formę dodatkową ponoszą koszt w kwocie 9,21 zł. Karta w formie aplikacji na smartfonie cieszy się dużym zainteresowaniem szczególnie wśród młodzieży i młodych rodziców. Osoby starsze mają większe zaufanie do Karty w tradycyjnym, plastikowym wydaniu. Wiele osób, które są posiadaczami karty w formie tradycyjnej decyduje się na złożenie wniosku o przyznanie drugiej, elektronicznej. Ma ona taki sam numer i zasięg działania. Jednocześnie jest łatwiejsza w użyciu. Dodatkowo jej posiadacze otrzymują powiadomienia o dostępnych w okolicy miejscach gdzie karty są honorowane, kiedy kończy się okres jej ważności o dostępnych zniżkach i uprawnieniach.

W terminie od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r.

- wpłynęło 104 wniosków o przyznanie KDR*
- wydano 223 kart w wersji tradycyjnej*
- wydano 223 kart w wersji elektronicznej*

Koszt obsługi realizacji zadania wyniósł 934,89zł. -100% środki z dotacji Wojewody.

Zestawienie wydanych kart za lata 2018-2021

Wyszczególnienia	Rok 2018		Rok 2019			Rok 2020			Rok 2021		
	Ilość kart	Ilość wniosków	Ilość kart		Ilość wniosków	Ilość kart		Ilość wniosków	Ilość kart		Ilość wniosków
			T	E		T	E		T	E	
KDR	326	55	575	259	268	173	133	58	223	223	104

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

T-karty w formie tradycyjnej

E-karty w formie elektronicznej

Z zapisów przedstawionych w tabeli wynika, że po znacznym wzroście liczby wniosków oraz ilości wydanych kart w roku 2019, w 2020 r. nastąpił znaczny spadek liczby złożonych wniosków. W 2021 r. zauważa się ponowny wzrost liczby złożonych wniosków. Koszty obsługi wyniosły 934,89zł.

5.14 Świadczenia opieki zdrowotnej

Prawem do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych obejmuje się osoby wymagające leczenia, które nie są objęte powszechnym obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym. Potwierdza się je decyzją administracyjną, na okres 90 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym, na wniosek szpitala termin liczony jest od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych. Świadczenie przysługuje osobom korzystającym z placówek opieki zdrowotnej niemającym prawa do ubezpieczenia z innego tytułu.

W 2021r. wydano **11 decyzji przyznających** prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Jednostkowy koszt wydania decyzji kształtował się na poziomie **100,00 zł**. Roczny koszt realizacji zadania to **1 098,29 zł**.

5.15 Współpraca ze Stowarzyszeniem „Nadzieja”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej już kolejny rok współpracuje ze Stowarzyszeniem Rodzin „Nadzieja” w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym /FEAD/. W ramach programu w 2021r. **402 osób** będących podopiecznymi OPS w Makowie Podhalańskim otrzymały wsparcie w formie żywności. Osoby ubiegające się o skierowanie do Programu musiały spełniać poniższe kryteria dochodowe.

- osoba samotna 701 zł. x 220% = **1 542,20 /na osobę/**

- osoba w rodzinie 528 zł. x 220% = **1 161,60 /na osobę/**.

5.16 Prace społecznie użyteczne

Już od kilku lat Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuuje współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Suchej Beskidzkiej. W ramach współpracy przesłano do PUP wnioski w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych. Została również przygotowana i przesłana do Urzędu Pracy lista wytypowanych osób bezrobotnych, mających ustalony II profil pomocy, korzystających ze wsparcia Ośrodka, jako kandydatów do wykonywania prac społecznie użytecznych w 2021 roku.

Prace społecznie użyteczne są narzędziem aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych. Ułatwiają łagodny powrót na otwarty rynek pracy osobom, które nie podejmowały zatrudnienia z uwagi na uzależnienie od alkoholu i odbyłą terapię, jak również osobom długotrwale bezrobotnym. Prace społecznie użyteczne spełniają też ważną rolę w aktywizacji zawodowej dla grupy 50+, osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, z powodu niskich kwalifikacji oraz wieku. Do prac społecznie użytecznych mogła być skierowana osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku, jednocześnie korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej lub uczestnicząca w kontrakcie socjalnym lub innych programach aktywizacyjnych.

W 2021r. w ramach Porozumienia CAZ-5570-4/AŚK/21 zawartego 1 marca 2021r. pomiędzy Starostą a Gminą Maków Podhalański do prac społecznie użytecznych skierowano **6 osób** w okresie od marca do listopada 2021r.

Realizacja prac społecznie użytecznych wynosiła **40 godzin miesięcznie** i polegała na:

- pracach porządkowych wykonywanych na terenie gminy, pracach porządkowych w obrębie budynków użyteczności publicznej;
- oczyszczaniu dróg, przystanków autobusowych, chodników i placów, czyszczeniu rowów melioracyjnych,

Starosta zrefundował Gminie ze środków Funduszu Pracy **60%** minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu tj. **8 170,20zł**. Natomiast **40%** tj. **6 275,76 zł** zostało pokryte ze środków własnych.

5.17 Projekt „Małopolski Tele-Anioł”

Już od 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z przedstawicielami Projektu „Małopolski Tele Anioł” realizowanym przez Województwo Małopolskie w partnerstwie z Caritas Diecezji Kieleckiej i Stowarzyszeniem Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego z Suchej Beskidzkiej. Projekt zakłada organizację systemu opieki z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych. Osoby biorące udział w projekcie otrzymują bezpłatnie opaski bezpieczeństwa. Dzięki nim mogą za pomocą przycisku SOS wezwać pomoc lub skorzystać z porad wykwalifikowanej kadry Centrum Tele-opieki. W miarę potrzeb część osób uczestniczących w projekcie korzysta z usług opiekuńczych oraz sąsiedzkich usług opiekuńczych.

Projekt zakładał jak najdłuższe, bezpieczne pozostanie w swoim środowisku i uzyskanie koniecznego wsparcia przez osoby starsze i niesamodzielne. W ramach świadczonej pracy socjalnej pracownicy socjalni docierają do osób z terenu Gminy Maków Podhalański informując o projekcie oraz pomagają w wypełnieniu stosownych dokumentów, które następnie przekazują do jego realizatora.

Od 2017 roku z naszej Gminy – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zrekrutował 288 uczestników programu „Małopolski Tele-Anioł”, z uwagi na przewidywane zakończenie projektu nie rekrutowano nowych osób.

Udział w projekcie niesamodzielnych mieszkańców naszej Gminy niewątpliwie wpływa na poprawę poczucia bezpieczeństwa wśród tej grupy osób. Zastosowanie innowacyjnych rozwiązań technicznych zmniejsza koszty opieki oraz zapotrzebowanie na świadczenie usług opiekuńczych w środowisku przez opiekunki zatrudniane przez MOPS. Dla uczestników projektu jest to niewątpliwie duże wsparcie, gdyż dla większości osób usługi te nie są odpłatne.

5.18 Program „Wspieraj Seniora” - Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r. realizował program „Wspieraj Seniora” – edycja 2021.

Program ten był odpowiedzią na potrzeby osób w wieku 70 lat i więcej, zwanych dalej Seniorami, w zakresie ochrony przed zakażeniem Covid – 19, w związku z utrzymującym się stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Program adresowany był do:

- 1. Osób powyżej 70 roku życia, które zdecydowały się na pozostanie w domu, dla własnego bezpieczeństwa w czasie pandemii.*
- 2. W szczególnych przypadkach, pomoc mogła być udzielona osobie poniżej 70 roku życia. Szczególne sytuacje oznaczały brak możliwości zapewnienia niezbędnych potrzeb wynikających ze stanu zdrowia oraz sytuacji rodzinnej i społecznej osoby. Ocena takiego stanu sytuacji i decyzja o udzieleniu wsparcia należała do realizatora programu, czyli Ośrodka Pomocy Społecznej.*

Z programu nie mogły korzystać osoby, które już otrzymywały wsparcie w ramach usług opiekuńczych, czy specjalistycznych usług opiekuńczych. Udzielenie pomocy w ramach programu nie zależało od kryterium dochodowego, nie wymagało przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej.

Realizacja programu „Wspieraj Seniora” w gminie Maków Podhalański polegała na:

- 1. Zgłoszeniu potrzeby przez osobę starszą w wieku 70 lat i więcej, która zdecydowała się pozostać w domu w związku z utrzymującym się stanem epidemii na ogólnopolską infolinię uruchomioną w ramach programu „Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów”. Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazywała prośbę o pomoc do MOPS przez system „Centralnej Aplikacji Statystycznej”. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim otrzymywał również zgłoszenia bezpośrednio od osób starszych lub ich sąsiadów.*
- 2. Pracownicy MOPS w Makowie Podhalańskim kontaktowali się telefonicznie z osobami potrzebującymi, weryfikując zgłoszenie i ustalając usługę wsparcia, która polegała w szczególności na dostarczeniu tej grupie Seniorów zakupów, zgodnie ze wskazanym zakresem, obejmującym artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Koszty zakupów pokrywał Senior. W ramach wsparcia pracownicy socjalni pomagali również w dostarczeniu lekarstw lub pomagali w załatwieniu niezbędnych spraw urzędowych niewymagających upoważnienia osoby.*

W ramach trwania programu „Wspieraj Seniora” Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim otrzymał:

- 58 nowych zgłoszeń od osób powyżej 70 roku życia, (z czego 3 zgłoszone zostały przez infolinię);*
- 22 zgłoszeń od osób poniżej 70 roku życia, zaznaczyć należy, że niektóre zgłoszenia były realizowane kilkakrotnie.*

Wszystkie zgłoszenia osób zostały zrealizowane.

Koszt realizacji zadania przez MOPS wyniósł: 11 751,00zł, które pochodziły z dotacji.

5.19 Program ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2021 roku przystąpił po raz kolejny do realizacji programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Jako element polityki społecznej państwa miał na celu poprawę jakości życia dorosłych osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia, zapewnienie wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb oraz umożliwienie zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne, kulturalne, rozrywkowe czy sportowe. Istotnym elementem było także wsparcie asystenta osobistego w wykonywaniu czynności dnia codziennego jako niezbędny warunek skutecznego i rzeczywistego włączania osób niepełnosprawnych w życie społeczności lokalnej. Dla zobrazowania - usługi asystenta obejmowały min. pomoc osobie niepełnosprawnej w wyjściu, powrocie oraz dojazdach w określone miejsca typu: dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, wydarzenia kulturalne/rozrywkowe/sportowe.

Były to również czynności związane z zakupami, załatwianiem spraw urzędowych, nawiązywaniem kontaktu czy współpracy z różnego rodzaju organizacjami, korzystaniem z dóbr kultury, z naciskiem na aktywne uczestnictwo w nich osoby niepełnosprawnej.

W programie „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021 udział wzięły **83 osoby niepełnosprawne** z terenu Gminy Maków Podhalański, (docelowo 75 miejsc) w tym 54 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 24 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym 5 dzieci. Każda z nich otrzymała wsparcie, które świadczone było przez 7 dni w tygodniu. Ogólnie w projekcie zrealizowano **7 876 godzin**, w tym **5 465 godzin** było zrealizowane dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, **1 833 godzin** dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i **578 godzin** - dzieci. Uczestnictwo w programie było bezpłatne, co pozwoliło na swobodne podejmowanie decyzji o korzystaniu z tej formy wsparcia.

Usługi asystenta docierały również tam, gdzie występowały trudności komunikacyjne, które dodatkowo nasiliła pandemia. W niektórych częściach gminy pozbawiły one wiele osób niepełnosprawnych możliwości funkcjonowania poza bliskim środowiskiem domowym czy sąsiedzkim. Z tego też względu usługa Asystenta miała szczególne znaczenie tam, gdzie diagnozowane były te trudności.

Po przeprowadzeniu postępowania wyłoniono 23 osoby - Asystentów Osobistych Osób Niepełnosprawnych – do realizacji usług, z którymi zawarto umowy cywilno-prawne.

Koszt zadania wyniósł: 333 609,12 zł.

VI. Realizacja projektów systemowych na terenie Gminy Maków Podhalański

6.1 Projekt „STAWIAMY NA JAKOŚĆ”

Od 1 kwietnia 2020 r. do 31 maja 2021 r. Gmina Maków Podhalański – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim realizowała projekt pn. „STAWIAMY NA JAKOŚĆ” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Wartość projektu wynosi **408 563 zł**. Projekt w całości realizowany był ze środków zewnętrznych.

Termin realizacji projektu: **od 1 kwietnia 2020r. do 31 maja 2021r.**

Koszt realizacji zadania w 2021r. wyniósł: 171 771,59 zł /środki zewnętrzne/.

Program ogłoszony został przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Skierowany wyłącznie do Ośrodków Pomocy Społecznej. Jego głównym celem była i jest poprawa obsługi osób zgłaszających się do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Makowie Podhalańskim poprzez zmianę organizacji pracy, obejmującej wprowadzenie rozwiązań optymalizujących

wykorzystanie kompetencji zatrudnionych pracowników. Wprowadzone w ramach projektu zmiany organizacyjne pozwoliły rozdzielić postępowanie administracyjne od pracy socjalnej.

Dokonano podziału zadań pracowników socjalnych:

1. Dział Świadczeń Socjalnych w skład którego wchodzi:

Zespół Świadczeń Socjalnych:

- a) Stanowiska pracowników socjalnych ds. świadczeń pomocy społecznej;*
- b) Stanowisko pracownika socjalnego I-go kontaktu.*

2. Dział Wsparcia Rodziny, w skład którego wchodzi:

Zespół Pracy Socjalnej i Usług:

- a) Stanowiska pracowników socjalnych ds. pracy socjalnej;*
- b) Stanowiska pracowników socjalnych ds. usług;*
- c) Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie;*
- d) Stanowisko Asystenta Rodziny*

W/w zostali zobowiązani do współdziałania w celu efektywnej realizacji zadań Ośrodka.

1.	Dział Świadczeń Socjalnych	
	Zespół Świadczeń Socjalnych	
a-b	<i>Stanowisko pracownika socjalnego ds. świadczeń pomocy społecznej realizującego rotacyjnie zadania pracownika socjalnego I kontaktu</i>	<i>Między innymi: przeprowadzenie wstępnej rozmowy z osobą zgłaszającą się o pomoc i skierowanie do odpowiedniego pracownika celem przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i objęcia dalszym wsparciem. Pomoc osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej w formie świadczenia przyznawanego decyzją administracyjną oraz w formie <u>doraźnej</u> pracy socjalnej. Prowadzenie postępowań administracyjnych z zakresu przyznanej pomocy, Przeprowadzenie kontroli prawidłowości wykorzystania świadczeń z pomocy społecznej, prowadzenie sprawozdawczości oraz innych zadań wynikających z zakresu czynności.</i>

2.	Dział Wsparcia Rodziny	
	Zespół Pracy Socjalnej i Usług	
b-c	Stanowisko pracownika socjalnego ds. pracy socjalnej realizującego zadania pracownika socjalnego ds. usług	Między innymi: prowadzenie długofalowej, systemowej pracy socjalnej z osobą/ rodziną. Podejmowanie współpracy z organizacjami i instytucjami funkcjonującymi w środowisku lokalnym. Podejmowanie działań interwencyjnych, osłonowych, pomocowych, profilaktycznych wobec osób lub rodzin. W ramach stanowiska prowadzona jest również praca socjalna ze społecznością lokalną, są realizowane usługi asystenta rodziny, zadania w ramach procedury NK, realizacja projektów, prowadzenie sprawozdawczości z realizowanych zadań oraz innych obowiązków wynikających z zakresu czynności. Organizowanie, koordynowanie oraz nadzór nad realizacją usług.

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W ramach w/w projektu - w 2021 roku pracownicy terenowi MOPS w Makowie Podhalańskim wzięli udział w następujących formach wsparcia:

lp	Nazwa Szkolenia	liczba osób	liczba godzin
1	Superwizja pracy socjalnej	7	60

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

6.2 Projekt „PERSPEKTYWY”

Projekt „PERSPEKTYWY” realizowany był w ramach działania 9.1.1 Aktywna Integracja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Nr projektu: RPMP.09.01.01.-12-0062/18.

Realizacja projektu: od 1 września 2018 roku do 31 sierpnia 2021 roku.

Wartość projektu: 1 033 875 zł, na który składa się:

-środki w wysokości 878 775zł –stanowiące środki zewnętrzne z EFS

- środki w wysokości 155 100zł – stanowiące środki zewnętrzne zasiłków stałych dotowanych z BP.

Wydatkowane środki w 2021r. wynoszą: 111 551,13zł.

W projekcie wsparciem docelowo planowano objąć 66 osób (w tym: 43 osoby biernie zawodowo, 10 osób o statusie osoby bezrobotnej, 3 osoby pracujące, 3 osoby małoletnie oraz 10 osób /rotacyjnie/ z niepełnosprawnością, w tym ruchową) przede wszystkim kobiet, ale również mężczyzn,

a także osób niepełnosprawnych. Z uwagi na niewykorzystanie środków, w projekcie w 2021r. do udziału zrekrutowano jeszcze 13 nowych uczestników. Łącznie w 2021 r. w projekcie brało udział 34 osoby.

W 2021 roku uczestnicy korzystali z następujących form wsparcia:

1. aktywizacja społeczna:

Lp.	Forma wsparcia	Liczba uczestników	Liczba godzin wsparcia
1	Indywidualne poradnictwo psychologiczne	17	100
2	Trening kompetencji społecznych	13	24
3	Trening kompetencji rodzicielskich	5	16
4	Kurs prawo jazdy kat. B	4	30- teoria 30- praktyka
5	Szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	16	24
6	Szkolenie z zakresu I pomocy przedmedycznej	31	16
7	Grupy wsparcia	16	46

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

2. aktywizacja zawodowa

Lp.	Forma wsparcia	Liczba uczestników	Liczba godzin wsparcia
1	Indywidualne poradnictwo zawodowe	7	21
2	Grupowe warsztaty profilaktyczno – edukacyjne wyjazdowe	30	7 dni – 24 godz. Szkolenia
3	Kurs operator koparko – ładowarki kl. III	1	134
4	Kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy	1	60
5	Kurs kwalifikowany pracowników ochrony mienia	1	245
6	Kurs magazynier z obsługa kasy fiskalnej	5	50
7	Kurs asystentki – sekretarki	1	50
8	Kurs dogoterapeuty	1	206
9	Szkolenie grupowe Trening Pracy	8	16

Lp.	Forma wsparcia	Liczba uczestników	Liczba godzin wsparcia
10	Kurs komputerowy ECDL- BASE	2	40
11	Organizacja i realizacja staży zawodowych	3	3 miesiące

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Wszyscy uczestnicy ukończyli szkolenia/kursy i otrzymali stosowne zaświadczenia i pozyskali odpowiednie kwalifikacje. Ze skierowanych 3 osób na staż, 2 po zakończeniu stażu kontynuowały zatrudnienie.

W ramach uczestnictwa w projekcie PERSPEKTYWY w 2021 roku 7 osób podjęło pracę.

Praca socjalna w projekcie

Lp.	Forma wsparcia	Liczba uczestników	Liczba godzin wsparcia
1	Praca socjalna	34	660

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

6.3 Projekt socjalny – „POMOC = WIEDZA I WSPARCIE”

Jedną z wielu metod pracy socjalnej na rzecz rodzin są projekty socjalne. Ich główny cel to wzmocnienie zdolności do rozwiązywania problemów, a także promowanie zmian społecznych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim podejmował i podejmuje szereg działań innowacyjnych, prewencyjnych, profilaktycznych, edukacyjnych i wspierających. W 2020 roku MOPS realizował projekt socjalny „KREATYWNÍ” a w roku 2021 w związku z dużym zainteresowaniem MOPS kontynuował powyższe działania w projekcie „PoMoc = Wiedza i Wsparcie”. Na realizację projektu MOPS otrzymał **dofinansowanie ze środków Wojewody Małopolskiego**, w wysokości **46 200,98zł**, przeznaczonych na rozwój pomocy społecznej, natomiast **wkład własny** wyniósł **11550zł**. Całkowita wartość projektu wyniosła **57750, 98zł**.

Realizacja zadań obejmowała okres od 1 lutego 2021 roku do 30 listopada 2021 roku.

Od miesiąca lutego 2021 roku realizowano szereg działań, o które wnioskował MOPS w Makowie Podhalańskim. Działania te dotyczyły rozwoju pomocy społecznej w trzech obszarach:

Obszar I 1.3 to projekty socjalne, które mają na celu rozwój lub wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej osób i rodzin.

Obszar II dotyczy zakresu realizacji zadań wynikających z rozeznania potrzeb gminy.

Obszar IV miał na celu podniesienie jakości działalności Ośrodka poprzez zapewnienie stałego dostępu do konsultacji prawnej, a w tym szkoleń wewnętrznych.

Trudności spowodowane obostrzeniami związanymi z epidemią koronawirusa spowodowały, że w okresie sprawozdawczym obszar IV realizowany był częściowo zdalnie, natomiast obszar I 1.3 i obszar II realizowane były z zastosowaniem reżimu sanitarnego (np. grupa wsparcia była realizowana dla liczby nie większej niż 13 osób. Reasumując działania obszaru I 1.3, obszaru II i IV Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim w 2021 roku przystąpił z dużym zaangażowaniem do realizacji działań, na które otrzymał dofinansowanie przeznaczone na rozwój pomocy społecznej. Zaangażowanie wywołane było możliwością zabezpieczenia potrzeb i oczekiwań mieszkańców gminy Maków Podhalański, jak i pracowników socjalnych. Celem działań było podniesienie, jakości działalności Ośrodka.

W ramach obszaru I 1.3 zrealizowano:

Lp.	Forma wsparcia	Liczba uczestników	Liczba godzin
1.	Grupa wsparcia aktywizująco-motywuująca dla osób z problemem alkoholowym	16	83, 37
2.	Grupa wsparcia edukacyjno-wspierająca dla osób dorosłych	15	99,20
3.	Praktyczny instruktarz szkoleniowy w zakresie opieki nad osobą zależną-zatrudnienie pielęgniarzki do prowadzenia praktycznego instruktarzu	8 środowisk	18,46

Oprócz wyżej wymienionych działań, w ramach obszaru I 1.3 zakupiono materiały promocyjne (plakaty, ulotki, naklejki), zakupiono materiały biurowe oraz wypłacano dodatki specjalne dla pracowników socjalnych za realizację działań projektu socjalnego.

W ramach obszaru II zrealizowano:

Lp.	Forma wsparcia	Liczba uczestników	Liczba godzin	Liczba konsultacji/s potkań
1	Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne	27	107,50	33
2	Specjalistyczne poradnictwo prawne	32	88,36	30

3	Specjalistyczne poradnictwo pedagogiczne/ rodzinne	21	28	-
4	Terapia indywidualna i rodzinna z psychoterapeutą	49	-	12

W ramach obszaru IV zrealizowano:

Lp.	Forma wsparcia	Liczba uczestników	Liczba godzin	Liczba konsultacji/ spotkań
1	Specjalistyczne poradnictwo prawne	10	88,36	31
2	Szkolenie wewnętrzne	6	27,11	-

Oprócz wyżej wymienionych działań, w ramach obszaru IV, dokonano opłaty licencyjnej platformy Lex.pl, z której korzystają pracownicy socjalni ośrodka.

6.4 Projekt socjalny „Wesołych Świąt”

Projekt socjalny „Wesołych Świąt” powstał z myślą o seniorach i osobach samotnych z terenu naszej gminy, głównie tych którzy na co dzień nie korzystają z pomocy MOPS.

W 2021 r. projekt socjalny „Wesołych Świąt” realizowany był w postaci dwóch form wsparcia poprzez:

- spotkanie wigilijne organizowane na makowskim rynku dla osób starszych, chorych samotnych,*
- rozdysponowanie paczek wigilijnych do domów osób samotnych.*

W dniu 23.12.2021 r. o godz. 9.00 odbyło się na rynku makowskim uroczyste złożenie życzeń świątecznych zapoczątkowane przez Burmistrza Makowa Podhalańskiego oraz Proboszcza Parafii makowskiej poprzez dzielenie się opłatkiem, poczęstunkiem tradycyjnym, wigilijnymi daniami i prezentami świątecznymi w postaci tradycyjnych ciast i pamiątkowej kartki z życzeniami. Dla osób, które nie uczestniczyły w Wigilii na rynku makowskim dedykowana była paczka świąteczna dostarczona przez pracowników socjalnych MOPS Maków Podhalański.

Organizatorem projektu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim. Realizatorami projektu byli pracownicy Ośrodka. Patronat nad projektem sprawował Burmistrz Makowa Podhalańskiego, ks. Dziekan Parafii Przemienienia Pańskiego w Makowie Podhalańskim oraz Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy współudziale Miejskiej Biblioteki Publicznej i Domu Kultury w Makowie Podhalańskim.

*W ramach projektu pracownicy socjalni odwiedzili **100 rodzin**, zachowując pełen reżim sanitarny. W trakcie odwiedzin składano tradycyjne życzenia świąteczne od Władz Gminy.*

Przekazano 150 paczek żywnościowych.

Projekt miał na celu przeciwdziałanie uczuciu osamotnienia i strachu spowodowanego sytuacją epidemiczną wywołaną Sars Cov-2, zapobiec poczuciu osamotnienia, porzucenia lub odrzucenia u osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej lub zdrowotnej i bezdomnych. Miał na celu wywołanie pozytywnych emocji, uśmiechu na twarzy oraz wzmocnienie więzi społecznych. Odwiedziny i składanie życzeń były okazją do kultywowania tradycji, wzmacniając dzięki temu poczucie wspólnotowości.

Jako instytucja odpowiedzialna za pracę socjalną, składając życzenia i dostarczając paczki świąteczne **chcieliśmy pokazać, że odbiorcy odgrywają istotną rolę w życiu społeczności lokalnej Gminy.**

VII. Praca socjalna

Od 1 kwietnia 2020 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej wdrożono nowy model organizacyjny oddzielenia pracy socjalnej od postępowań administracyjnych. Celem wprowadzenia powyższej zmiany było podniesienie jakości świadczeń udzielanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez ich profesjonalizację w celu efektywniejszej obsługi osób i rodzin korzystających ze wsparcia.

Praca socjalna zgodnie z definicją zawartą w ustawie o pomocy społecznej to „działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi”.

Zatem praca socjalna świadczona była i jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, jak również na rzecz zapobiegania pogorszeniu się ich sytuacji. Celem pracy socjalnej było i jest, więc umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych.

Wprowadzony model zakłada rozdział zadań pomiędzy pracownikami socjalnymi zgodnie z założeniem, iż pracownicy ds. pracy socjalnej nie prowadzą postępowań administracyjnych, natomiast prowadzą pracę socjalną, z wykorzystaniem właściwych jej metod, podejść i technik, w oparciu o posiadaną wiedzę i umiejętności, zaś sama praca socjalna prowadzona jest zgodnie z etapami, takimi jak: diagnoza sytuacji, wyznaczenie celów, opracowanie planu działania, realizacja działań, ocena realizacji działań.

Takie rozwiązanie pozwala na pełnienie przez pracownika socjalnego roli profesjonalisty wykorzystującego wspomniane metody i narzędzia pracy socjalnej we wspieraniu rodziny w jej lepszym funkcjonowaniu, a sam proces pracy socjalnej rozumiany jest jako zespół metodycznych czynności podejmowanych w określonym celu jak np. praca socjalna na rzecz zapewnienia lub uzyskania:

- **niezbędnych środków materialnych** (np. pomoc w uzyskaniu ulg, umorzeń, alimentów, świadczeń ZUS/KRUS oraz zatrudnienia),
- **godziwych warunków mieszkaniowych** (np. pomoc w wynajęciu mieszkania i zorganizowania brakującego wyposażenia: mebli, art. kuchennych, uzyskania dodatku mieszkaniowego, zgłoszenia potrzeb do innych organizacji/institucji typu „Szlachetna Paczka”, zabezpieczenie osób bezdomnych),
- **pomocy w rozwiązaniu problemu bezrobocia** (np. angażowanie osób do udziału w projektach systemowych i socjalnych celem nabycia lub zmiany umiejętności i kwalifikacji zawodowych, a także pracach społecznie użytecznych, pomoc w docieraniu do pracodawców i ofert pracy),
- **poprawy stanu zdrowia** (np. uzyskanie świadczeń zdrowotnych, realizacja recept, pomoc w ustaleniu lub zmianie terminu wizyty u specjalisty, pomoc w uzyskaniu sprzętu medycznego/ortopedycznego – wózka inwalidzkiego, balkonika czy kul, pomoc w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i dostępu do uzależnionych od tego form wsparcia jak Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej czy w ramach projektu „Małopolski Tele – Anioł”),
- **zapewnienia wsparcia/opieki osobom starszym i niepełnosprawnym** (np. działania interwencyjne w sytuacji osoby zaniedbanej, zagrożonej, potrzebującej pomocy, ustalenie uprawnień typu świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, świadczeń z PFRON, stopień niepełnosprawności, usługi opiekuńcze, usługi środowiskowe w ramach projektu „Małopolski Tele – Anioł”, usługi pielęgniarstwa środowiskowego, angażowanie osób do korzystania ze wsparcia typu „Senior plus”, „Wspieraj seniora” lub osób sprawujących opiekę do skorzystania ze szkoleń tematycznych czy praktycznego instruktora związanego z w ich domach, podjęcie działań w celu umieszczenia osoby w placówce opiekuńczo – leczniczej, DPS, monitoring sytuacji tych osób),
- **poprawy funkcjonowania rodziny** (np. udzielenie wsparcia w zdiagnozowanych problemach rodziny np. wzmacnianie w rodzicach prawidłowych umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, doprowadzenie do podjęcia leczenia w tym uzależnień, konsultacje prawne, psychologiczne i pedagogiczne, działania podejmowane w związku z prowadzeniem procedury Niebieskiej Karty, współpraca z pedagogiem, wychowawcą, kuratorem, dzielnicowym, asystentem rodziny, angażowanie do uczestnictwa w realizowanych przez OPS projektach, inicjatywach dot. różnych sfer życia rodzinnego, monitoring sytuacji tych osób),
- **poprawy funkcjonowania osób i rodzin z problemem alkoholowym** (np. pomoc w podjęciu leczenia, pomoc w załatwieniu detoksykacji, wystąpienie o leczenie przymusowe, motywowanie do korzystania z niestacjonarnych form wsparcia typu terapia uzależnień, kontakt GKPIRPA grupy wsparcia lub edukacyjne w tym dla współ-uzależnionych członków rodzin, monitorowanie utrzymywania abstynencji).

- *wśród działań podejmowanych przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej należy wymienić także sprawienie pogrzebu najczęściej dla zmarłych pacjentów ZOD w tym rozeznawanie ich sytuacji rodzinnej i kierowanie wniosków do ZUS o wypłatę zasiłku pogrzebowego, pomoc w wyrabianiu dokumentów tożsamości, pomoc w integracji ze środowiskiem osobie opuszczającej zakład karny, rozdysponowywanie żywności pozyskanej z Banku Żywności, dostarczanie paczek żywnościowych Seniorom w okresie przedświątecznym oraz monitoring ich potrzeb, kontaktowanie się z osobami przebywającymi w izolacji bądź na kwarantannie celem przekazania informacji nt. możliwości zabezpieczenia potrzeb żywnościowych i leków, gospodarowania odpadami komunalnymi czy uzyskania pomocy specjalistycznej – psychologicznej lub prawnej, monitoring rodzin, w których realizowana jest procedura Niebieskiej Karty.*

Analizując w końcu pracę socjalną jako formę wsparcia skierowaną do osób i rodzin w ujęciu ilościowym, to zgodnie ze sprawozdaniem rocznym z udzielonych świadczeń pomocy społecznej MRPiPS-03 za I-XII 2021 z pracy socjalnej skorzystały 352 rodziny. Liczba osób w tych rodzinach 718 osób. Można zatem stwierdzić, iż jest to znaczny wzrost tej formy wsparcia w porównaniu do roku 2020. Warto zaznaczyć, iż przy ograniczeniach w kontaktach z klientami OPS spowodowanych pandemią SARS COV-2, rezultat ten pokazuje tendencję wzrostową w odniesieniu do zapotrzebowania społecznego na ten rodzaj wsparcia. Coraz częściej realizowana jest nie tylko w formie doraźnej, co pogłębionej i niezależnej od pomocy finansowej, co jest zgodne z obecnie funkcjonującym modelem organizacyjnym Ośrodka Pomocy Społecznej.

Dział Świadczeń

VIII. Realizacja świadczeń

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim realizuje również zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczenia wychowawczego „500+”, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu - Program "Za Życiem", świadczeń z funduszu alimentacyjnego, Programu „Czyste Powietrze” jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Akty prawne stanowiące podstawę do działalności Działu Świadczeń w MOPS w Makowie Podhalańskim:

- 1. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2020, poz. 111 z późn. zm.);*
- 2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 573 z późn. zm.);*
- 3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.);*
- 4. Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 423 z późn. zm.);*
- 5. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.07.2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1466);*
- 6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018, poz. 1497);*
- 7. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014r., poz. 567);*
- 8. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329);*
- 9. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2234);*

10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia: 14 września 2010 r. sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2010 r. Nr 183, poz. 1234);
11. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 877 z późn. zm.);
12. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.07.2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467);
13. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 z późn. zm.);
14. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 924);
15. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1177).

Wydane decyzje administracyjne

Przyznawanie świadczeń oraz odmowa ich przyznania następuje w formie wydania decyzji administracyjnej bądź informacji /świadczenie wychowawcze „500+”/ na podstawie KPA oraz stosownych ustaw.

	DECYZJE - WNIOSKI	2020r.	2021r.
1.	Decyzje ze świadczeń rodzinnych	1254	1092
2.	Decyzje/informacje ze świadczenia wychowawczego 500+	165	1716
	DECYZJE - WNIOSKI	2020r.	2021r.
3.	Decyzje z funduszu alimentacyjnego	43	48
4.	Wnioski o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego	58	48

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W okresie od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r. w sprawie świadczeń rodzinnych wydano 1092 decyzji administracyjnych, w tym 52 odmownych. Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu w Krakowie przekazano 21 decyzji, od których Strona wniosła odwołanie.

8.1 Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne. Przyznanie świadczeń regulowane jest przepisami prawa wynikającymi z ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 111 z późn. zm.).

System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że w pierwszej kolejności do łżenia na utrzymanie dzieci zobowiązani są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych. W przypadku prawa do zasiłku rodzinnego dla osób samotnie wychowujących dzieci, oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców (chyba, że z przyczyn obiektywnych jest to niemożliwe).

Do świadczeń rodzinnych zalicza się:

- *zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, które skierowane są do osób i rodzin wychowujących dzieci;*
- *świadczenia opiekuńcze: zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna, które przysługują osobom niepełnosprawnym oraz osobom opiekującym się osobami niepełnosprawnymi;*
- *jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się żywego dziecka.*

Głównym kryterium uprawniającym do pobierania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego jest kryterium dochodowe; czyli przeciętny miesięczny dochód, w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe dla rodzin ubiegających się o przyznanie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego od 1 listopada 2015 roku wynosi 674 zł na osobę i 764 zł na osobę, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne.

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny; w myśl zasady „złotówka za złotówkę”.

Kryterium dochodowe uprawniające do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka wynosi 1 922 zł na osobę. Obowiązuje również kryterium dochodowe przy ubieganiu się o specjalny zasiłek opiekuńczy, wówczas dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć kwoty 764 zł.

Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawane są: świadczenie rodzicielskie, zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest na roczne okresy zasiłkowe od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. Przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie dochód ten odpowiednio pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- ☐ 18 roku życia,
- ☐ nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo
- ☐ 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W roku 2021 wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła miesięcznie:

- ☐ 95zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- ☐ 124zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- ☐ 135zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Osoba, która ma ustalone prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

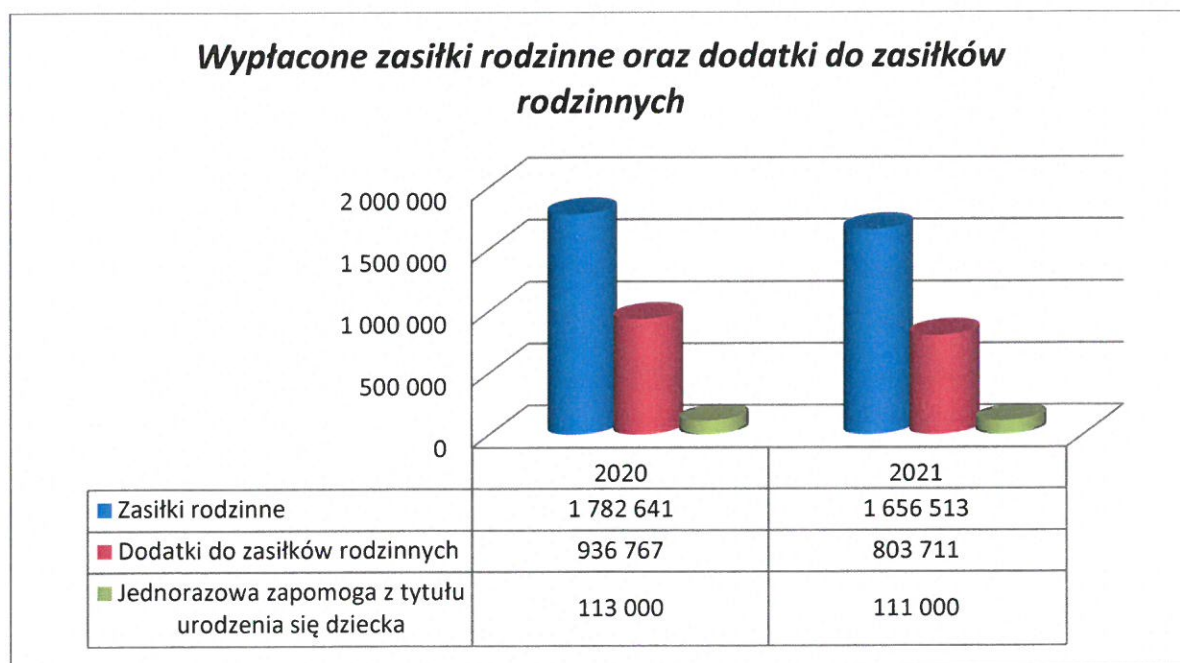
- ☐ dodatek z tytułu urodzenia dziecka (1000zł – świadczenie jednorazowe),
- ☐ dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400zł miesięcznie),
- ☐ dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka (193zł miesięcznie na dziecko (nie więcej niż na dwoje dzieci), w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o 80zł, nie więcej niż o 160zł na wszystkie dzieci);
- ☐ dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i kolejne dziecko w rodzinie (95zł miesięcznie),
- ☐ dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90zł miesięcznie na dziecko do 5 roku życia i 110zł miesięcznie),
- ☐ dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (113zł miesięcznie na zamieszkanie w miejscowości, w której mieści się siedziba szkoły i 69zł miesięcznie na dojazd do szkoły poza miejsce zamieszkania),
- ☐ dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (100zł - świadczenie przyznawane jednorazowo w okresie zasiłkowym).

Poszczególne świadczenia rodzinne mają różny charakter: w większości wypłacane są na określony czas (okres zasiłkowy), ale również jednorazowo (dodatek z tytułu urodzenia dziecka, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka) lub raz w ciągu pewnego okresu (dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego). Część świadczeń rodzinnych występuje samoistnie (zasiłek rodzinny, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), natomiast otrzymanie dodatków do zasiłku rodzinnego uzależnione jest od posiadania prawa do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków. Realizacja świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2021 roku przedstawiała się następująco:

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wypłacona kwota (w zł.)</i>	<i>Wysokość świadczenia (w zł.)</i>
I. Zasiłek rodzinny	14 439	1 656 513,40	x
II. Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym:	7 328	803 710,82	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2021r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie: • 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, • 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia, • 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wypłacona kwota (w zł.)</i>	<i>Wysokość świadczenia (w zł)</i>
Urodzenie dziecka	53	53 000	1 000,00 zł
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	272	97 489,75	400,00 zł
Samotnego wychowywania dziecka	496	95 672,60	193,00 zł na dziecko, plus 80,00 zł dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością lub znacznym stopniem niepełnosprawności, nie więcej niż 386,00 zł na wszystkie dzieci
Wychowanie dziecka	2 526	232 983,06	95,00 zł na trzecie i następne dzieci

w rodzinie wielodzietnej			
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	714	74 411,81	• 90,00 zł dla dziecka do 5 roku życia, • 110,00 zł dla dziecka powyżej 5 roku życia
Rozpoczęcie roku szkolnego	849	81 730,61	100,00 zł
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	2418	168 422,99	• 113,00 zł z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania • 69,00 zł w przypadku zamieszkiwania w miejscowości, w której znajduje się szkoła
III. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	111	111 000	1 000,00 zł
IV. Koszty obsługi		185 292,03	dotacja
		24 523,28	własne
Razem		209 815,31	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Analizując powyższe dane w 2021r. w stosunku do 2020r.:

- w zasiłek rodzinnym stwierdza się znaczny spadek liczby świadczeń o 1 101, a tym samym znaczny spadek wypłaconych świadczeń o kwotę 126 128 zł.

- w dodatkach do zasiłków rodzinnych stwierdza się znaczny spadek liczby świadczeń o 783, a tym samym znaczny spadek wypłaconych świadczeń o kwotę 133 057

- w jednorazowej zapomozie z tytułu urodzenia się dziecka stwierdza się spadek liczby świadczeń o 3, a tym samym spadek wypłaconych świadczeń o kwotę 3 000zł.

Jest to spowodowane w większości przypadków przekroczeniem kryterium dochodowego, które od 2015 roku jest niezmiennie. Wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę z roku na rok rośnie, coraz więcej osób korzysta ze świadczeń w myśl zasady „złotówka za złotówkę. Koszty obsługi w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyły się o kwotę 835zł.

8.2 Świadczenia opiekuńcze

Wyróżniamy trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych:

- ☐ **zasiłek pielęgnacyjny** - 215,84 zł to świadczenie przysługujące niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny przeznaczony jest dla niepełnosprawnych dzieci osób dorosłych niepełnosprawnych w stopniu znacznym(w niektórych przypadkach również w stopniu umiarkowanym) oraz dla osób, które ukończyły 75 lat. Do zasiłku pielęgnacyjnego nie mają prawa osoby, pobierające dodatek pielęgnacyjny wypłacany przy emeryturze lub rencie wypłacanej z organu emerytalno- rentowego.
- ☐ **specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje** osobom, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. O specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegać się mogą osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny w stosunku do osoby wymagającej opieki. Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego to kwota 620zł. miesięcznie.

Za dochód rodziny osoby wymagającej opieki uważa się dochód następujących członków rodziny:

1. *W przypadku, gdy osoba wymagająca opieki jest małoletnia:*
 - a) *osoby wymagającej opieki,*
 - b) *rodziców osoby wymagającej opieki,*
 - c) *małżonka rodzica osoby wymagającej opieki,*

- d) osoby, z którą rodzic osoby wymagającej opieki wychowuje wspólne dziecko,*
 - e) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a-d, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia, ale do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko, a także rodzica osoby wymagającej opieki zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na jej rzecz;*
2. *w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest pełnoletnia:*
- a) osoby wymagającej opieki,*
 - b) małżonka osoby wymagającej opieki,*
 - c) osoby, z którą osoba wymagająca opieki wychowuje wspólne dziecko,*
 - d) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a-c, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.*

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

1. *osoba sprawująca opiekę:*
 - a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,*
 - b) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów,*
 - c) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego,*
 - d) legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;*
2. *osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo - w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji - w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;*
3. *na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;*
4. *członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do otrzymywania dodatku do zasiłku rodzinnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;*
5. *na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do otrzymywania dodatku do zasiłku rodzinnego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;*

6. na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

☐ **świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:**

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną,
- 4) innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- ☐ nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- ☐ w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Wartym podkreślenia jest fakt, że świadczenie pielęgnacyjne jest jedynym świadczeniem rodzinnym, którego wysokość podlega corocznej waloryzacji od 1 stycznia o wskaźnik waloryzacji określony w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego na następny rok kalendarzowy podlega ogłoszeniu w drodze obwieszczenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. W roku 2021 kwota ta wynosiła 1971zł. W roku 2022 wzrosła do 2119 zł.

Świadczenia opiekuńcze w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim za 2021 rok przedstawiały się następująco.

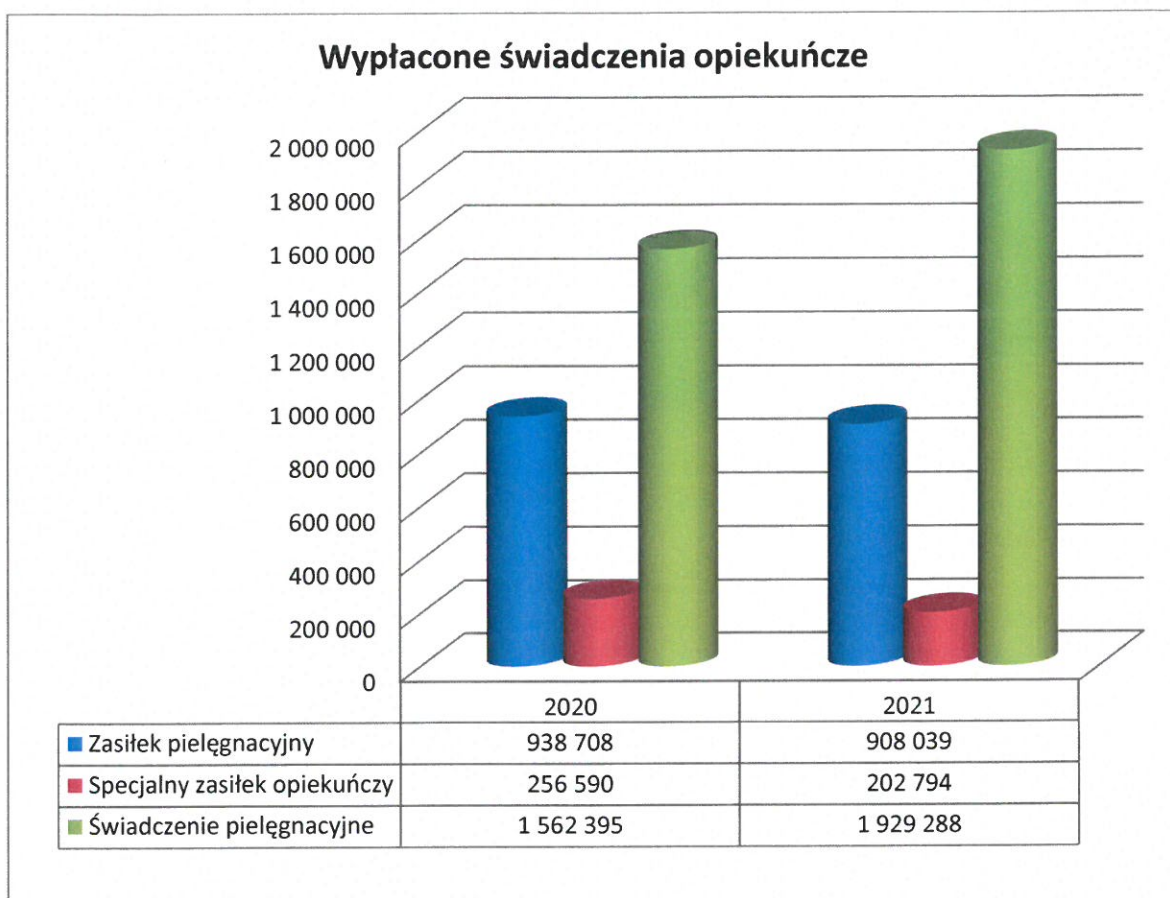
	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wyplacona kwota (w zł.)</i>	<i>Wysokość świadczenia</i>
<i>Zasilek pielęgnacyjny</i>	<i>4207</i>	<i>908039</i>	<i>215,84</i>
<i>Specjalny zasilek opiekuńczy</i>	<i>331</i>	<i>202 794</i>	<i>620,00</i>
<i>Świadczenie pielęgnacyjne</i>	<i>989</i>	<i>1 929 288</i>	<i>1 971,00</i>
<i>Razem</i>		<i>3 040121</i>	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Świadczenia opiekuńcze za rok 2020.

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wyplacona kwota (w zł.)</i>	<i>Wysokość świadczenia</i>
<i>Zasilek pielęgnacyjny</i>	<i>4352</i>	<i>938 708</i>	<i>215,84</i>
<i>Specjalny zasilek opiekuńczy</i>	<i>417</i>	<i>256 590</i>	<i>620,00</i>
<i>Świadczenie pielęgnacyjne</i>	<i>866</i>	<i>1 562 395</i>	<i>1 830,00</i>

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Analizując świadczenia opiekuńcze w 2021r. w stosunku do 2020r.

- w **zasiłku pielęgnacyjnym** stwierdza się spadek liczby świadczeń o 145, który przekłada się na kwotę wypłaconych świadczeń, która w roku 2021 wyniosła 908 039 zł.
- w **świadczeniu pielęgnacyjnym** stwierdza się znaczny wzrost liczby świadczeń o 123, a tym samym znaczny wzrost wypłaconych świadczeń o kwotę 366 893 zł. Wzrost ten spowodowany jest zmianą wysokości świadczenia pielęgnacyjnego z kwoty 1 830,00 zł na kwotę 1 971,00zł.
- w **specjalnym zasiłku opiekuńczym** stwierdzamy spadek liczby świadczeń o 86, a tym samym znaczny spadek wypłaconych świadczeń o kwotę 53 796,00 zł. Powyższy spadek spowodowany jest w większości przypadków przekroczeniem kryterium dochodowego.

8.3 Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego.

Uprawnionymi do tego świadczenia są:

- **bezrobotni** - By dostać świadczenie rodzicielskie nie ma obowiązku bycia zarejestrowanym w urzędzie pracy;
- **niepracujący studenci**;
- **osoby wykonujące pracę na tzw. umowach śmieciowych** (np. umowach zlecenie/dzielo);
- **osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą** – jeśli nie będą pobierały zasiłku macierzyńskiego;
- **opiekunowie faktyczni dziecka** (tj. osoby, które faktycznie opiekują się dzieckiem, jeżeli wystąpiły do sądu rodzinnego z wnioskiem o przysposobienie dziecka) –w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzji o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- **rodziny zastępcze**, nie dotyczy rodzin zastępczych zawodowych – w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- **osoby, która przysposobiły dziecko** – w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;

Ojciec dziecka może ubiegać się o świadczenie rodzicielskie tylko w przypadku:

- skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka,
- śmierci matki dziecka,
- porzucenia dziecka przez matkę.

Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez okres:

- 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie,
- 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie,
- 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie,
- 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie,
- 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie,
- a w przypadku urodzenia wieloraczków okres ten wydłużony zostaje do 71 tygodni.

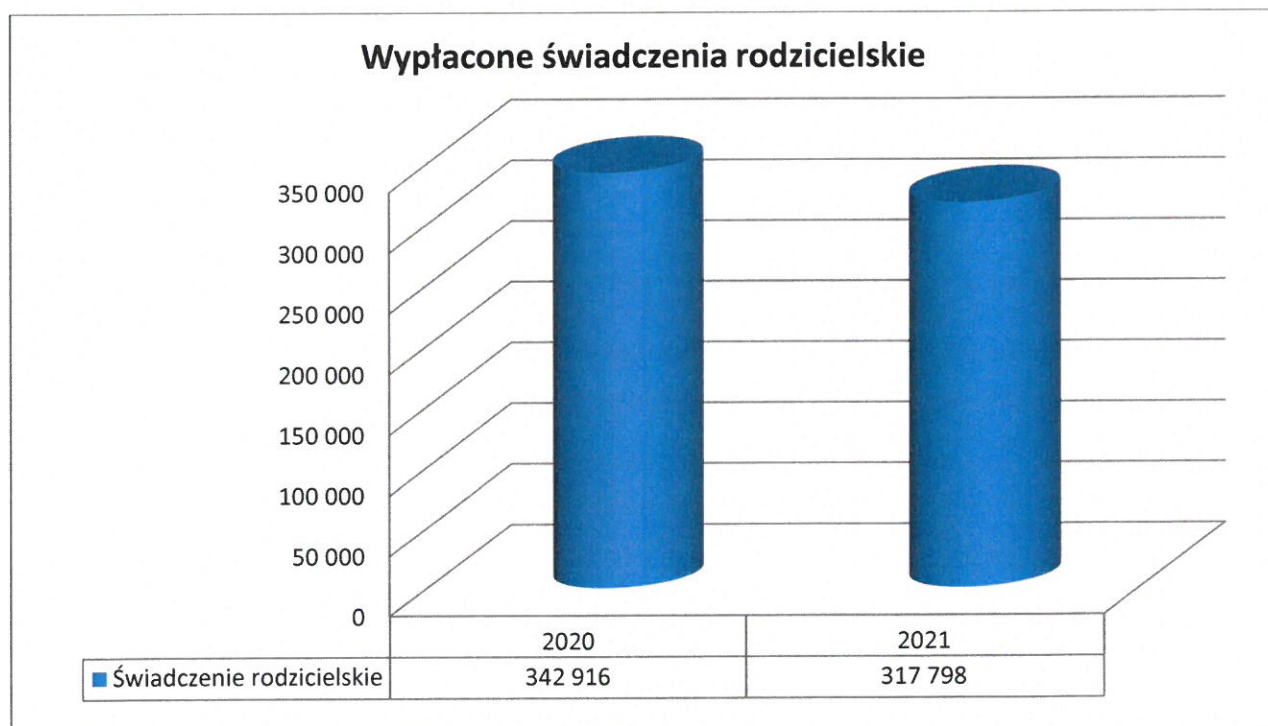
Świadczenie rodzicielskie przysługuje również opiekunowi faktycznemu dziecka, rodzinie zastępczej a także osobie, która przysposobiła dziecko w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

- co najmniej jeden z rodziców dziecka otrzymuje zasiłek macierzyński lub uposażenie macierzyńskie;
- dziecko zostanie umieszczone w pieczy zastępczej;
- w przypadku nie sprawowania lub zaprzestania sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
- na dziecko jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna;
- jeżeli za granicą przysługuje świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego.

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wyplacona kwota</i>	<i>Wysokość świadczenia</i>
<i>Świadczenie rodzicielskie</i>	347	317 798,10	1 000,00
<i>Koszty obsługi</i>		749,12	
<i>Razem</i>		318 547,22	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Analizując rok 2021r. w stosunku do 2020r. w świadczeniu rodzicielskim stwierdza się niewielki spadek liczby świadczeń o 28, co przekłada się na spadek wypłaconych świadczeń o kwotę 25 118,00 zł.

IX. Zasiłki dla opiekunów

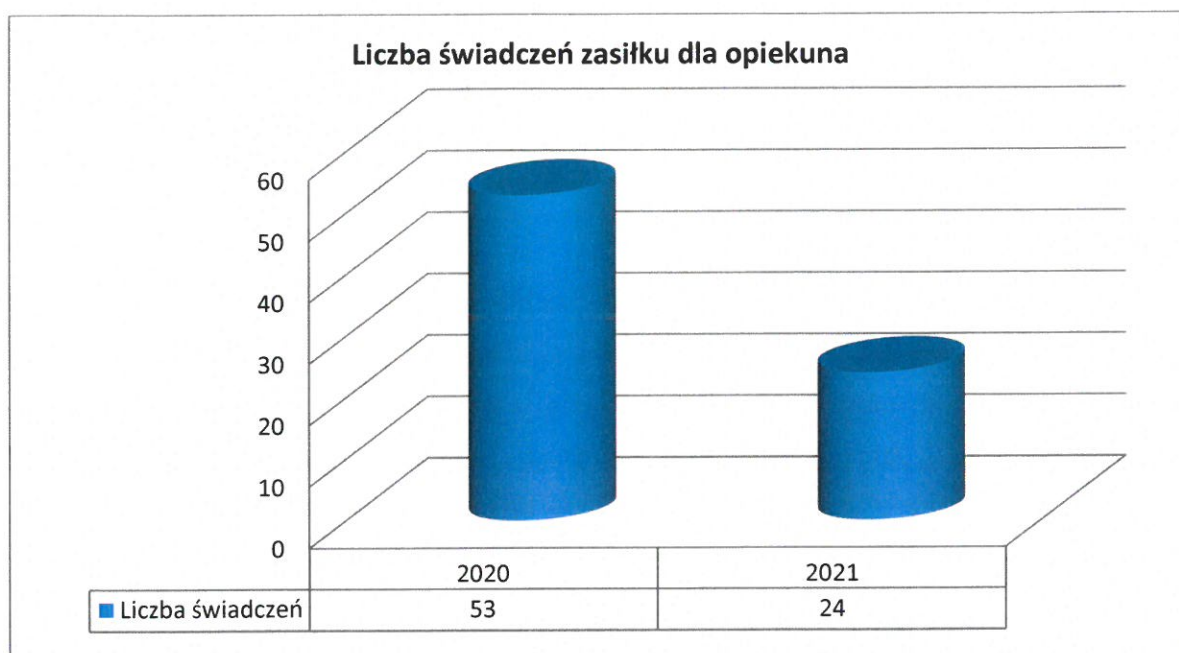
W dniu 15 maja 2014 r. w życie weszła ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Jej przepisy określają, na jakich warunkach możliwe jest nabycie uprawnienia do otrzymywania zasiłku dla opiekunów, a także zasady, zgodnie, z którymi są one ustalane i wypłacane. Jest to świadczenie skierowane **wyłącznie do osób**, które na wskutek ww. nowelizacji utraciły 1 lipca 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i nie spełniły kryterium dochodowego do otrzymania specjalnego zasiłku opiekuńczego, pozostając bez wsparcia państwa.

Zasiłek dla opiekuna dorosłej osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności wynosi 620,00 zł netto. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalało się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. Uprawnienie do pobierania zasiłku dla opiekuna było jednak weryfikowane co pół roku. W tym celu przeprowadzany był wywiad środowiskowy. Wywiad ten może zostać także przeprowadzany wówczas, gdy zaistnieją wątpliwości, co do faktu sprawowania opieki przez osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna.

Realizacja zasiłków dla opiekunów w okresie 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2021 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba świadczeń	Wypłacona kwota	Wysokość świadczenia
Zasiłek dla opiekuna	24	14880,00	620,00
Składki społeczne	24	3247,44	
Koszty obsługi		560,49	
Razem		18 687,93	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Liczba uprawnionych osób do korzystania z zasiłku dla opiekunów zmalała w 2021 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim o ok. 60%. Przyczyną była śmierć osób, nad którymi sprawowana była opieka. W stosunku do roku 2020 jest to spadek o 29 świadczeń, co przekłada się o mniejsze wydatkowanie kwoty o 17 112,00 zł.

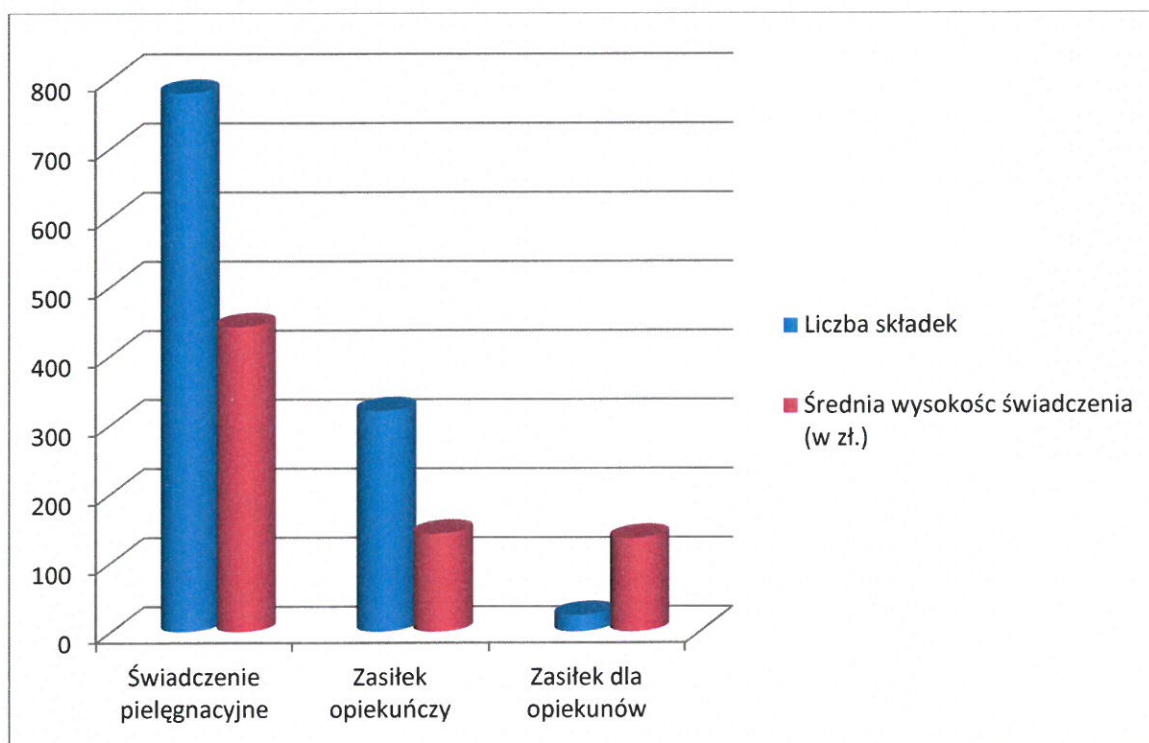
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna opłacane były **składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe**. Organ realizujący świadczenia rodzinne opłacał składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego oraz odpowiednio specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (tj. 20-letni okres składkowy i nieskładkowy w przypadku kobiet i 25 lat w przypadku mężczyzn) z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i nie dłużej niż przez okres na jaki ustalono prawo do w/w świadczeń. Składek nie opłaca się za osoby podlegające obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu.

Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna opłacone w roku 2021:

	<i>Liczba składek</i>	<i>Wyplacona kwota (w zł.)</i>	<i>Średnia wysokość składki (w zł.)</i>
<i>Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne</i>	780	344 490,44 zł	441,65 zł
<i>Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące specjalny zasiłek opiekuńczy</i>	320	45 436,00 zł	141,99 zł
<i>Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące zasiłek dla opiekunów</i>	24	3 247,44 zł	135,31 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

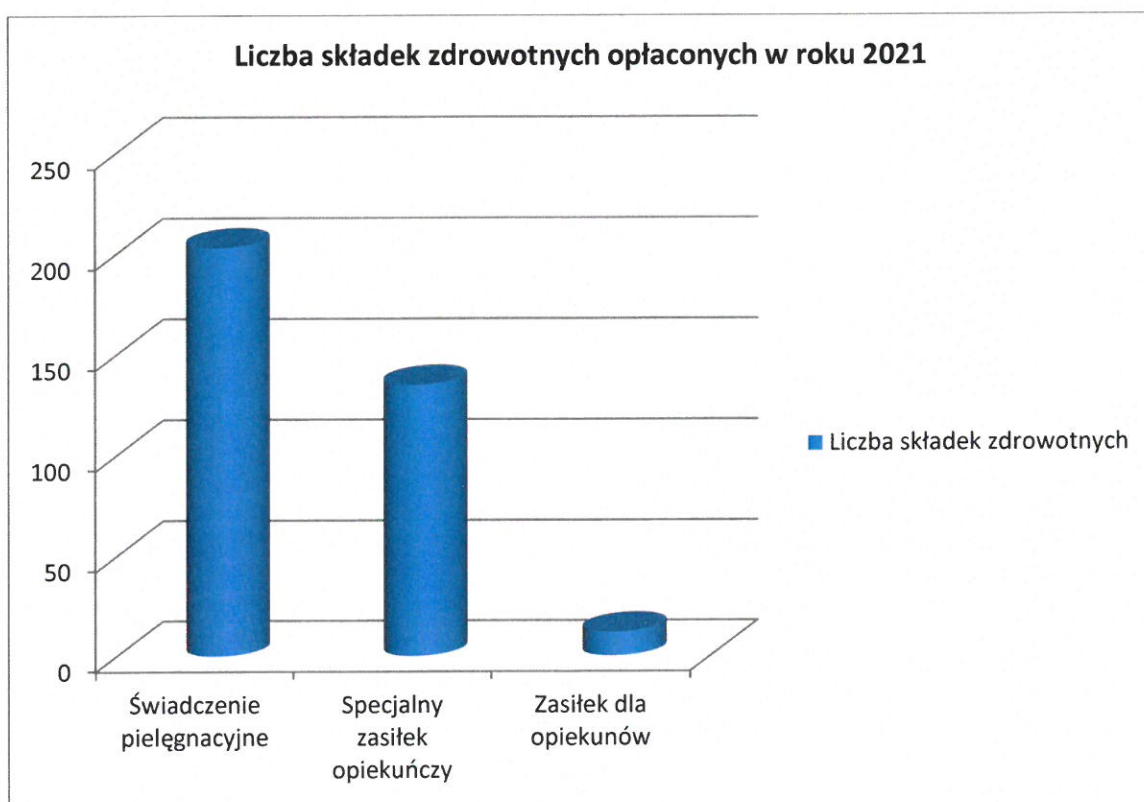
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane były za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna w roku 2021:

	Liczba składek	Wyplacona kwota (w zł.)
<i>Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne</i>	203	35 997,88 zł
<i>Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby otrzymujące specjalny zasiłek opiekuńczy</i>	135	7 700,00 zł
<i>Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby otrzymujące zasiłek dla opiekunów</i>	12	669,60 zł
Razem		44 367,48 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: Opracowanie własne ośrodka

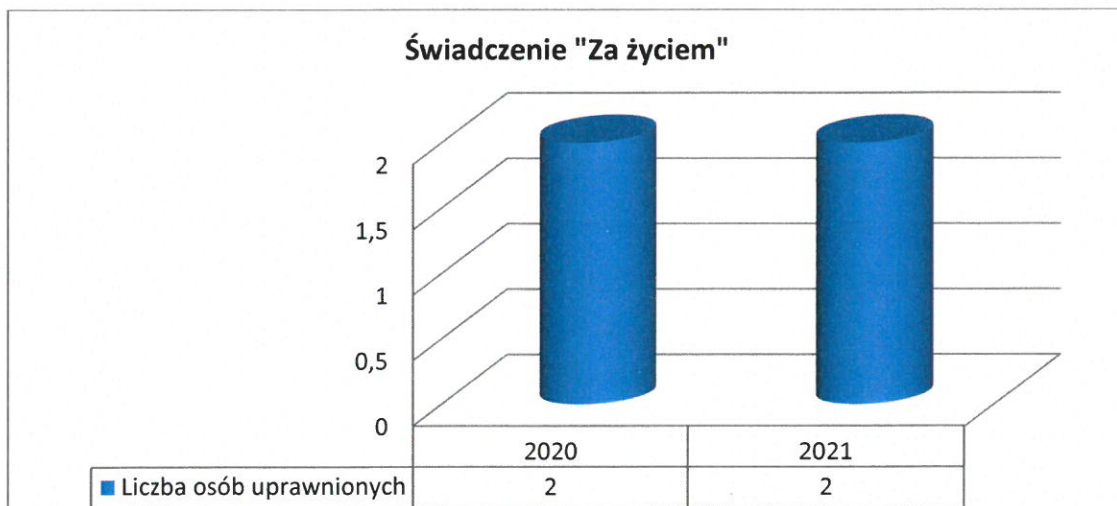
X. Jednorazowe świadczenie „Za życiem”

Program „Za życiem” jest programem rządowym wprowadzonym w styczniu 2017r. ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Program wspiera rodziny z osobami niepełnosprawnymi, w szczególności wychowujące niepełnosprawne dzieci. Obejmuje rozwiązania dotyczące wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, wczesnego wspomagania dziecka i jego rodziny, usług wspierających, rehabilitacyjnych i mieszkaniowych. Program zapewnia koordynację wsparcia, poradnictwa i informacji i jest realizowany przez wiele podmiotów.

W ramach programu wypłacano dwa jednorazowe świadczenie w kwocie 8 000zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie, nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka w czasie porodu. Wypłata świadczenia nie była uzależniona od spełnienia kryterium dochodowego.

	<i>Liczba osób uprawnionych</i>	<i>Wypłacona kwota</i>	<i>Wysokość świadczenia</i>
<i>Za życiem</i>	2	8 000,00	4 000,00
<i>Koszty obsługi</i>		247,42	
<i>razem</i>		8 247,42	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Powyższy wykres przedstawia zależność wypłaty jednorazowego świadczenia „Za życiem” w stosunku do 2020 roku. Z analizy wynika, że w 2021 r. wypłacono dwa jednorazowych świadczeń „Za życiem” na kwotę 8 000 zł. Taka sama ilość świadczeń była wypłacona rok wcześniej w 2020 r.

XI. Realizacja Funduszu Alimentacyjnego i Zaliczki Alimentacyjnej

11.1 Przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 877 z późn. zm.).

Akt wykonawczy: rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

1) obywatelom polskim;

2) cudzoziemcom:

a) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu Społecznym;

b) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;

c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty, jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z FA przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat. Na dziecko starsze świadczenia przysługują do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w ono szkole lub szkole wyższej, a na dziecko, które ma ustalony znaczny stopień niepełnosprawności –bezterminowo.

Ponadto o świadczenia z funduszu alimentacyjnego mogą ubiegać się nie tylko rodzice samotnie wychowujący dzieci, ale również ci, którzy zawarli związek małżeński lub żyją w konkubinacie.

Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 900 zł (od 1 października 2020 roku). Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco zasądzonych alimentów nie więcej jednak niż 500 zł na każde dziecko.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2021 roku przedstawia się następująco:

Struktura wydatków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2021r.

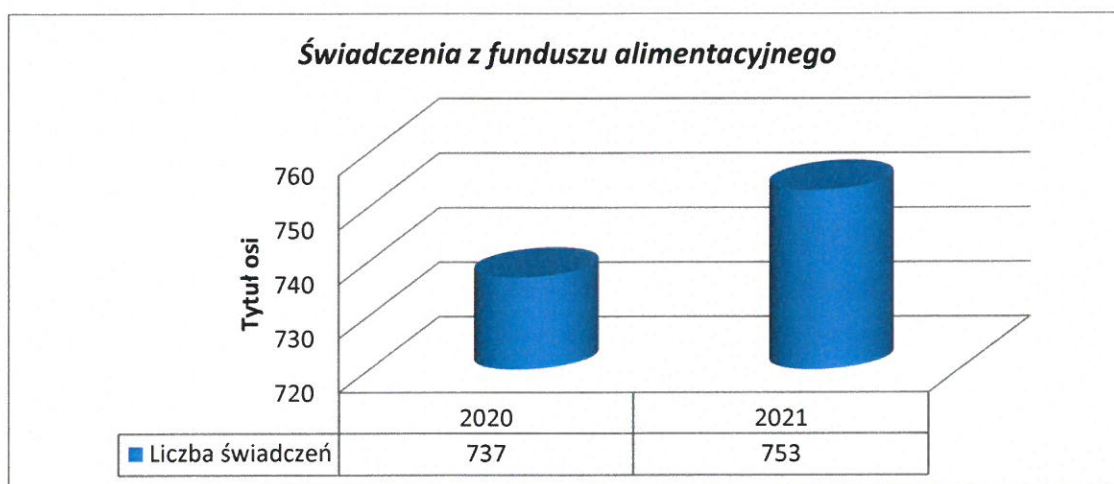
	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wyplacona kwota</i>	<i>Średnie świadczenie</i>
Fundusz alimentacyjny	753	344 810,71	457,92
Koszty obsługi		10 663,09	
Razem:		355 473,80	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Struktura wydatków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2020 r.

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wyplacona kwota</i>	<i>Średnie świadczenie</i>
Fundusz alimentacyjny	737	339 000,00	459,98

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Analizując powyższe zaobserwowano wzrost świadczeń o 16, co wpływa na wydatkowaną kwotę, która wzrosła w stosunku do roku ubiegłego o 5 811 zł. Wzrost kryterium dochodowego od października 2020 r. do kwoty 900 zł na osobę w rodzinie spowodował nieznaczny wzrost liczby rodzin posiadających prawo do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Liczba wydanych decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2021r.

Liczba wydanych decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym:	48
- stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia	0
- odmowne	0

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

11.2 Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, która wprowadziła nowe regulacje w zakresie pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych i tym samym zastąpiła ustawę o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej od czasu obowiązywania (tj. od 1 października 2008 r.) była już kilka razy nowelizowana zarówno w części dotyczącej przyznawania świadczeń oraz prowadzonego postępowania wobec dłużników.

Katalog środków służących do dyscyplinowania dłużników alimentacyjnych od kilku lat pozostaje niezmienny. Istnieje konieczność przeprowadzania wywiadów z dłużnikami, ich aktywizacja zawodowa, a w określonych w ustawie przypadkach składanie wniosku do prokuratury o ściganie dłużnika oraz składanie wniosku do prezydenta o zatrzymanie prawa jazdy. Skierowanie wniosku do prokuratury o ściganie za przestępstwo uporczywego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego oraz do starosty o zatrzymanie prawa jazdy musi być poprzedzone wydaniem decyzji administracyjnej uznającej dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W razie powstania zaległości w należnościach dłużnika za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywane są do biura informacji gospodarczej informacje o zobowiązaniach dłużników wynikających z wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej. Od 2016 roku istnieje obowiązek przekazywania takich informacji do wszystkich biur informacji gospodarczych podanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki w Biuletynie Informacji Publicznej.

Podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej problemów było z ustalaniem miejsca zamieszkania dłużnika. Z tego względu nie można przeprowadzić z dłużnikiem wywiadu i odebrać oświadczenia majątkowego. Sami dłużnicy nie byli natomiast zainteresowani współpracą z MOPS, nie widzieli potrzeby przedstawienia swojej sytuacji, skorzystania z pomocy w znalezieniu i podjęciu pracy (poprzez aktywizację zawodową), a tym samym zdobycia pracy i regulowania zobowiązań alimentacyjnych.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela tj. wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej jeśli:

1) osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego;

2) osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złoży do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn nielożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. Następnie organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje go do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny oraz informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- 1) złożenia oświadczenia majątkowego,
- 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- 3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych

- organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika, dołączając odpis tej decyzji, oraz składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi. Oznacza to, że dłużnik musi zwrócić wypłacone świadczenia wraz z odsetkami za opóźnienie, które naliczane są do dnia spłaty

należności. Należności przypadające od dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej. Postępowanie egzekucyjne prowadzą komornicy sądowi. Po wydaniu decyzji ustalającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela wnosi o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub o przyłączenie się do toczącego się postępowania egzekucyjnego w sprawie zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej do alimentów.

Organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu:

1) informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej;

2) uchylony;

3) informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu:

a) wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy;

b) wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. z 2020 roku, poz. 808) zaliczek alimentacyjnych,

c) wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz.U. z 1991 r. Nr 45, poz. 200 ze zm.) świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2021 roku prowadzono działania w stosunku do 70 dłużników alimentacyjnych, w tym m.in.:

- skierowano do komorników sądowych 48 wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego wobec dłużników alimentacyjnych,
- wystosowano do dłużników alimentacyjnych 43 wezwań w celu zgłoszenia się na wywiad alimentacyjny,
- skierowano 29 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników niezamieszkujących w Makowie Podhalańskim,
- wpłynęło 22 wniosków z innych gmin o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych,
- przeprowadzono 22 wywiady alimentacyjne,
- przekazano komornikom sądowym 22 informacje z wywiadu alimentacyjnego, mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń,
- zobowiązano 7 dłużnika do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy, jako osoby bezrobotne albo poszukujące pracy,
- poinformowano Powiatowy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej 5 dłużników.

**Struktura wpłat od dłużników
z tytułu zwrotów na rzecz zadłużenia oraz ich podział**

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych	119 829,12
<i>Przekazane przez gminę na dochody własne jst</i>	19 254,57
<i>Przekazane na dochody budżetu państwa – należność główna</i>	28 881,74
<i>Przekazane na dochody budżetu państwa – odsetki</i>	71 692,81

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Na poczet spłaty zadłużenia z funduszu alimentacyjnego przekazanych bezpośrednio od dłużników, jak również za pośrednictwem komorników sądowych odnotowano kwotę w wys. **119 829,12zł**, z tego wysokość kwoty przekazanej na **dochody** własne **gminy** wyniosła: **19 254,57 zł**.

Jednak stan zadłużenia ciągle wzrasta. Na dzień 31 grudnia 2021 r. przedstawiał się następująco:

Zaległości FA/BP	=	2 818 074,01 zł.
Zaległości FA/JST	=	1 878 792,39 zł.
Zaległości FA/Ods	=	2 040 890,40 zł.
Zaległości Koszty	=	2 676,00 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej ściśle współpracuje z komornikami sądowymi, przekazując im informacje mające wpływ na skuteczność prowadzenia przez nich egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym. Współpraca jest również nawiązana z Powiatowym Urzędem Pracy w Suchej Beskidzkiej celem aktywizowania zawodowego osób zadłużonych alimentacyjnie. W momencie, kiedy dłużnik nie jest w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu zadłużenia – pracownik Ośrodka kieruje osobę do Powiatowego Urzędu Pracy w celu rejestracji, jako osobę poszukującą pracy. Kolejnym krokiem jest zgłoszenie do Biura Informacji Gospodarczej tj. Infomonitora, Krajowego Rejestru Długów, Krajowego Biura Informacji Gospodarczej - przekazywany jest tam stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych zarejestrowanych w tutejszym Ośrodku.

11.3 Zaliczka Alimentacyjna

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.), Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu alimentacyjnego prowadzi nadal egzekucję należności z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych - aż do ich zaspokojenia na podstawie dotychczasowych przepisów.

Zatem dotychczasowe przepisy mają również zastosowanie do sposobu podziału wyegzekwowanych od dłużnika alimentacyjnego, należności z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej.

Tym samym kwoty wyegzekwowanych z tego tytułu należności podlegają zwrotowi do budżetu państwa w części określonej w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732 ze zm.), tj. w wysokości 50% wyegzekwowanych od dłużnika należności z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej, zaś pozostała ich część jest dochodem własnym gminy.

W roku 2021 na rzecz spłaty zadłużenia dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych odnotowano wpłaty:

- BP – 61,71 zł.

- JST – 61,68 zł.

Stan zadłużenia BP = 204 552, 69 zł.

Stan zadłużenia JST = 204 552, 79 zł.

Razem stan zadłużenia ZA wynosi: 409 105, 48zł.

XII. Świadczenia wychowawcze – „500+”

W ramach realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim przyznaje świadczenie wychowawcze 500 zł miesięcznie na dziecko. Zajmuje się powyższym zadaniem od dnia 01 kwietnia 2016 roku.

Warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady jego przyznawania i wypłacania określa ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 z późn. zm.) tzw. ustawa 500+. Jej celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Burmistrz realizuje zadania dotyczące świadczenia wychowawczego jako zadanie z zakresu administracji rządowej. Świadczenie wychowawcze i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

Zgodnie z ustawą 500+ świadczenie wychowawcze przysługuje obywatelom polskim oraz wskazanym w niej kategoriom cudzoziemców – przede wszystkim tym, w odniesieniu, do których wynika to z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub wiążących Polskę dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym. Prawo do świadczenia wychowawczego przewidziano dla: matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka (czyli osoby faktycznie

opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła do sądu opiekuńczego z wnioskiem o jego przysposobienie) albo opiekuna prawnego dziecka, do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

Ustawodawca określił także zasady ustalania świadczenia za niepełny miesiąc. W przypadku urodzenia dziecka, ukończenia przez nie 18. roku życia lub w sytuacji, gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod **opieką naprzemienną** obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu, kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc trzeba ustalić, **dzieląc wysokość tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę należy pomnożyć przez liczbę dni kalendarzowych, za które przysługuje to świadczenie.** Kwotę świadczenia za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Wśród istotnych zmian dotyczących realizacji świadczenia wychowawczego (500+) należy odnotować:

- nowelizację od 1 lipca 2019 r. ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci: rozszerzającej krąg uprawnionych do świadczenia bez względu na kryterium dochodowe oraz ustalenie alimentów na dziecko od drugiego rodzica w przypadku wniosków składanych przez rodziców samotnie wychowujących dziecko, wydłużającej przejściowo okres świadczeniowy do 31 maja 2021 r.;

W 2020r. obowiązywał dłuższy okres, na jaki przyznawano świadczenie. Jeżeli rodzic złożył wniosek o 500 plus po 30 czerwca 2019r., to świadczenie zostało przyznane do dnia 31 maja 2021r.

Z tego powodu w 2020r. nie było konieczności składania kolejnego wniosku. Wyjątek stanowili rodzice, którzy w związku z urodzeniem się dziecka wnioskowali o wsparcie po raz pierwszy.

W 2021r. świadczenie „500 plus” było zatem przyznane na okres od 1 czerwca 2021r. do 31 maja 2022r.

Wnioski o świadczenie wychowawcze („500 plus”) w 2021r. były przyjmowane:

- od 1 lutego 2021 r. – drogą elektroniczną;
- od 1 kwietnia 2021 r. – w wersji papierowej.

Realizacja świadczeń wychowawczych w okresie od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2021 roku przedstawiała się następująco:

Struktura wydatków na realizację świadczenia wychowawczego w 2021 roku

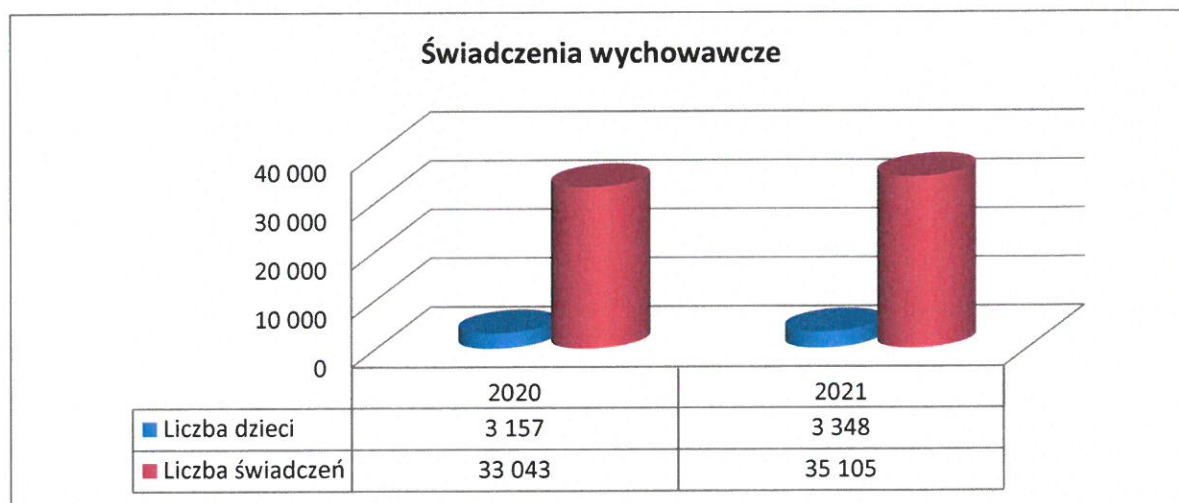
	<i>Liczba dzieci</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wyplacona kwota wraz z kosztami obsługi</i>	<i>Wysokość świadczenia</i>
<i>Świadczenie wychowawcze</i>	3348	35105	17 511 324,17	500,00
<i>Koszty obsługi 0,85%</i>	150 089,24			
<i>Razem</i>	17 661 413,41			

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Struktura wydatków na realizację świadczenia wychowawczego 2020

	<i>Liczba dzieci</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wyplacona kwota wraz z kosztami obsługi</i>	<i>Wysokość świadczenia</i>
Świadczenie wychowawcze	3157	33 043	17 853 555,67	500,00

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Podsumowanie

W 2021 roku do Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło **1925 wniosków**, w tym 626 wniosków w wersji papierowej i 1299 wniosków w wersji elektronicznej. Łącznie wypłacono 35105 świadczeń wychowawczych w tym w ramach koordynacji zabezpieczenia społecznego 1068 świadczeń, na łączną kwotę **17 511 324,17 zł**. W tym też okresie wydano **1886 informacji** o przyznaniu świadczenia.

W 2021r. odnotowano wzrost liczby rodzin, wypłaconych świadczeń, jak również wydatkowanej kwoty na świadczenia wychowawcze. Jest to spowodowane wprowadzoną w lipcu 2019r. nowelizacją przepisów dotyczących ustalania prawa do świadczenia wychowawczego, które przysługuje niezależnie od kryterium dochodowego na każde dziecko. Łącznie przyznano 35 105 świadczeń na 3 348 dzieci, co w porównaniu z 2020 rokiem spowodowało zwiększenie liczby dzieci o 6 %.

XIII. Świadczenie „Dobry start”

Program „Dobry start” to kolejny program rządowy mający na celu wyrównanie szans edukacyjnych dzieci poprzez wsparcie finansowe dla uczniów rozpoczynających rok szkolny.

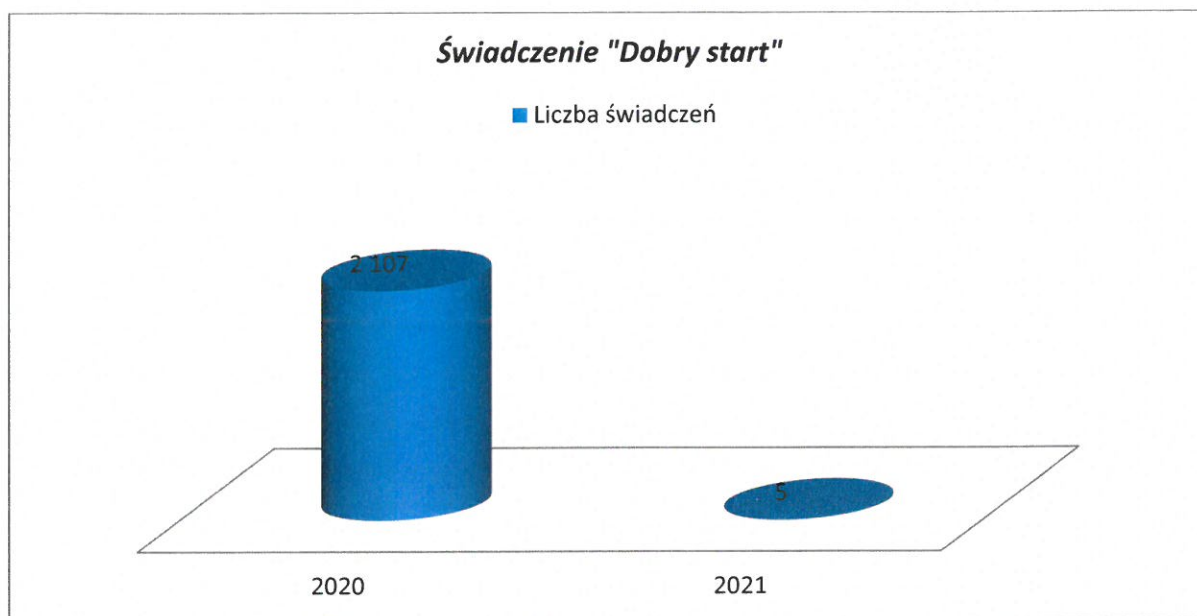
Świadczenie „Dobry start” przysługuje w wysokości 300 zł raz w roku na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia 24 roku życia. Wsparcie jest udzielane bez względu na dochód. Program obejmuje dzieci wychowujące się zarówno w rodzinach, jak i te przebywające w pieczy zastępczej.

W programie „Dobry Start” obowiązuje uproszczona procedura. Nie ma bowiem konieczności wydania i doręczenia decyzji administracyjnego przyznaniu świadczenia. Osoby ubiegające się o świadczenie otrzymywały informację o jego przyznaniu na podany we wniosku adres e-mail. W przypadku braku adresu, informację o przyznaniu świadczenia można było uzyskać na stawiennictwo osobiste. Decyzje administracyjne wydawane były jedynie w przypadku odmowy przyznania świadczenia, a także w sprawach nienależnie pobranych świadczeń.

W ramach programu „Dobry start” w 2021 roku wypłacono świadczenia dla 5 dzieci, a wydatkowano na ten cel kwotę 1 500,00zł.

	Liczba świadczeń	Wypłacona kwota	Wysokość świadczenia
„Dobry start”	5	1 500,00	300,00
Koszty obsługi		50,00	
Razem		1 550,00	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Liczba świadczeń w 2021 roku spadła o 2 102 świadczenia, w porównaniu z rokiem poprzednim, co przedkłada się na zmniejszenie wydatków na świadczenia o 630 600,00zł, a kosztów obsługi o 20 920,00 zł. Na „Dobry start” ogółem wydatkowano **1 550,00 zł**, z tego na świadczenia **1 500,00zł**, pozostała kwota **50,00zł** to koszty obsługi. Powstała znaczna różnica wynika z faktu, iż od roku szkolnego 2021/2022 świadczenie (tzw. 300+) w ramach programu Dobry Start przyznaje i wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

XIV. Program „Czyste Powietrze”

Celem Program „Czyste Powietrze” jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Narzędziem w osiągnięciu celu jest dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez beneficjentów uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania oraz beneficjentów uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania. Beneficjentami Programu są osoby fizyczne, które łącznie spełniają następujące warunki:

- 1) są właścicielami/współwłaścicielami budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą;*
- 2) przeciętny miesięczny dochód na jednego członka ich gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty:*
 - a) 1400 zł w gospodarstwie wieloosobowym,*
 - b) 1960 zł w gospodarstwie jednoosobowym.*

W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej, roczny przychód beneficjenta z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za rok kalendarzowy, za który ustalony został przeciętny miesięczny dochód, nie przekroczył trzydziestokrotności kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów obowiązującym w grudniu roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o dofinansowanie.

W związku ze zmianą przepisów dotyczących Prawa Ochrony Środowiska Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim na podstawie

- *art. 411 ust. 10g, ust. 10 h ustawy – Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.);*
- *Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 02.10.2020 r. w sprawie określenia wzoru żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wzoru tego zaświadczenia (Dz. U. 2020 r. poz. 1713)*

wydaje od dnia 01 października 2020 roku zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

W okresie od 01 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim wydał 55 Zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla mieszkańców Gminy Maków Podhalański.

ZAKOŃCZENIE

Reasumując stwierdzić należy, że jednym z nadrzędnych zadań pomocy społecznej jest doprowadzenie osób i rodzin do ich życiowego usamodzielnienia. Osiągnięcie tego celu wymaga współpracy i zaangażowania w cały proces zarówno samych zainteresowanych jak też instytucji i przedstawicieli władz lokalnych, dzięki czemu podejmowane działania mają charakter kompleksowy, spójny – możliwie najbardziej optymalny. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim, mając na uwadze właśnie takie wytyczne, organizował działania z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej przy wykorzystaniu zasobów własnych, ale również na zasadzie partnerstwa z różnorodnymi organizacjami i instytucjami. Podejmował działania profilaktyczne, aktywizacyjne, opiekuńcze i integracyjne na rzecz osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wzorem lat ubiegłych, Ośrodek skutecznie pozyskiwał również środki zewnętrzne, zarówno krajowe jak i unijne, co pozwoliło uzupełnić funkcjonujące na terenie Gminy Maków Podhalański systemy wsparcia mieszkańców.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim realizował również zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy pomoc państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży

„Za życiem”, ustaw – Prawo ochrony środowiska, rządowego programu „Dobry start” oraz rozporządzenia w sprawie „Karty Dużej Rodziny”. Ośrodek, promował modelowe rozwiązania i spójny wizerunek polityki społecznej poprzez upowszechnienie działań pomocy społecznej w ramach realizacji pracy socjalnej oraz działań na rzecz środowiska. Wdrożone strategie, wzmocniły działanie Ośrodka w zakresie tworzenia zintegrowanego systemu opieki i wsparcia dla osób i grup marginalizowanych. Działania Ośrodka istotnie wpłynęły na wzmocnienie jakości lokalnego systemu polityki społecznej oraz rozwój działań społecznych zgodny ze zmieniającymi się potrzebami środowiska.

Podobnie jak w latach poprzednich, również w 2021 roku zachodziło wiele zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej kraju, rzutujących na zadania służb pomocy społecznej, wśród których najważniejsza okazała się pandemia Koronawirusa SARS COV-2. Wywarła ona duży wpływ na organizację pracy instytucji oraz wymusiła realizację dodatkowych zadań, wśród których wzmacnianie aktywnej polityki senioralnej okazało się jednym z kluczowych obszarów. W okresie tym kładziono szczególny nacisk na to, by dostępne rozwiązania nie tylko informatyczne, ale też praktyczne pozwalały na skuteczną obsługę osób potrzebujących jak i pozostałych mieszkańców Gminy.

W 2022 roku MOPS w Makowie Podhalańskim nadal będzie realizował działania statutowe. W zależności od diagnozy problemów praca na rzecz osób lub rodzin będzie polegała na zaspokojeniu bieżących, podstawowych potrzeb a także na długofalowych działaniach, które będą prowadziły do uzyskania lub też odbudowania zasobów własnych (wiedza, umiejętności interpersonalne, zawodowe, zdrowotne) a także zwiększeniu możliwości samodzielnego funkcjonowania w środowisku.

W dalszym ciągu będziemy podejmować działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, aby nie dopuszczać do pogłębiania się problemów osób. Zazwyczaj takie działania interwencyjne podejmowane są w sytuacjach zagrożenia życia, zdrowia a także bezpieczeństwa osób lub rodzin. Zaznaczyć należy, że niewątpliwie jest to najtrudniejszy obszar pracy, ponieważ wymaga on często podejmowania szybkich a także trafnych decyzji oraz działań. Jednym z takich wyzwań w 2022 roku niewątpliwie będzie pomoc uchodźcom w związku z trwającym konfliktem zbrojnym na Ukrainie.

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Makowie Podhalańskim w oparciu o przeprowadzaną na bieżąco diagnozę potrzeb klientów nadal będzie realizował nowe projekty oraz wdrażał odpowiednie rozwiązania adekwatne do aktualnych potrzeb społecznych w ramach posiadanych zasobów i możliwości Ośrodka.

Mając na uwadze obecną sytuację zarówno epidemiologiczną jak i również dotyczącą konfliktu zbrojnego na Ukrainie prognozowanie działań na rok bieżący jest znacząco utrudnione. Niewątpliwie będzie ono wymagało dużej elastyczności oraz gotowości do podejmowanych wyzwań, które bez wątpienia się pojawią.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W MAKOWIE PODHAŁAŃSKIM ZA 2021

GRUDZIEŃ – 2021

GRUDZIEŃ – 2021 Załącznik Nr 2

do Uchwały

Rady Miejskiej w Makowie Podh.

PLAN

WYKONANIE

dział	rozdział	nazwa	plan	plan - środki własne	plan - środki z dotacji	wykonanie planu - ogółem	wykonanie planu - środki własne	wykonanie planu - środki z dotacji	% WYKONANIA PLANU OGÓŁEM
			100%	6,56	93,44	100%	6,08	93,92	
851	851	Ochrona zdrowia	28325132,25	1859435,02	26465697,23	28166166,04	1712073,42	2645492,62	158966,21
	85195	Pozostała działalność	1100,00	0,00	1100,00	1098,29	0,00	1098,29	1,71
		wydatki bieżące	1100,00	0,00	1100,00	1098,29	0,00	1098,29	99,84%
		w tym:							
		1. wydatki bieżące jednostek budżetowych	1100,00	0,00	1100,00	1098,29	0,00	1098,29	zwrot dotacji do MUW – 1,71
		a. wynagrodzenia i składki od nich naliczane	550,00	0,00	550,00	548,29	0,00	548,29	
		4010 wynagrodzenia osobowe pracowników							
		4110 składki na ubezpieczenie społeczne							
		składki na Fundusz Pracy oraz Solidarnościowy							
		4120 Fundusz Wspierania Osób Niepełnosprawnych							
		12,00							
		b. wydatki związane z realizacją zadań statutowych							
		4210 zakup materiałów i wyposażenia	550,00	0,00	550,00	550,00	0,00	550,00	
852	852	Pomoc społeczna	3061498,04	1691546,02	1369952,02	2920958,94	1554910,70	1366048,24	140539,10
	85202	Domy Pomocy Społecznej	381400,00	381400,00	0,00	373454,86	373454,86	0,00	7945,14
		Wydatki bieżące	381400,00	381400,00	0,00	373454,86	373454,86	0,00	zwrot dotacji do UM – 7945,14
		w tym:							
		1. wydatki bieżące jednostek budżetowych	381400,00	381400,00	0,00	373454,86	373454,86	0,00	
		b. wydatki związane z realizacją zadań statutowych	381400,00	381400,00	0,00	373454,86	373454,86	0,00	
		4330 zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	381400,00						
	85213	składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji	40522,83	0,00	40522,83	40522,83	0,00	40522,83	
		Wydatki bieżące	40522,83	0,00	40522,83	40522,83	0,00	40522,83	100,00%
		w tym:							
		1. wydatki bieżące jednostek budżetowych	40522,83	0,00	40522,83	40522,83	0,00	40522,83	zwrot dotacji do MUW -0,00
		b. wydatki związane z realizacją zadań statutowych	40522,83	0,00	40522,83	40522,83	0,00	40522,83	blokada – 0,00
		4130 składki na ubezpieczenia zdrowotna	40 522,83						
85214		zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	356576,97	141322,00	215254,97	356117,61	144568,64	211548,97	459,36
		Wydatki bieżące	356576,97	141322,00	215254,97	356117,61	144568,64	211548,97	99,87%
		w tym:							
		3. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych	356 576,97	141322,00	215254,97	356117,61	144568,64	211548,97	zwrot dotacji do MUW -28,00
		3110 świadczenia społeczne							zwrot dotacji do UM – 431,36
85215		Dodatki mieszkaniowe	47000,00	47000,00	0,00	46532,64	46532,64	0,00	467,36
		Wydatki bieżące	47000,00	47000,00	0,00	46532,64	46532,64	0,00	
		3. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych	47000,00	47000,00	0,00	46532,64	46532,64	0,00	zwrot dotacji do UM – 467,36
		3110 świadczenia społeczne							
85216		Zasiłki stałe	494258,64	0,00	494258,64	494258,64	0,00	494258,64	0,00
		Wydatki bieżące	494258,64	0,00	494258,64	494258,64	0,00	494258,64	100,00%
		3. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych	494258,64	0,00	494258,64	494258,64	0,00	494258,64	zwrot dotacji do MUW -0,00
		3110 świadczenia społeczne	459 450,64						

	3119	świadczenia społeczne	34 808,00	1220911,02	1020439,02	200472,00	34808,00	1106657,69	906211,04	200446,65	114253,33	90,64%
85219		Ośrodki pomocy społecznej		1220911,02	1020439,02	200472,00		1106657,69	906211,04	200446,65	114253,33	90,64%
		Wydatki bieżące				200472,00		1106657,69	906211,04	200446,65	114253,33	90,64%
		w tym:				200472,00		1106657,69	906211,04	200446,65	114253,33	90,64%
		1. wydatki bieżące jednostek budżetowych		1215911,02	1015439,02	200472,00		1103223,41	902776,76	200446,65	114227,98	zwrot dotacji do UM -114227,98
		a. wynagrodzenia i składki od nich naliczane		924522,02	755537,02	168985,00		869570,58	700610,93	168959,65		Blokada 0,00
		4010 wynagrodzenia osobowe pracowników	676836,31				641503,56					
		4040 dodatkowe wynagrodzenia roczne	59200,00				58535,00					
		4110 składki na ubezpieczenie społeczne	125623,21				114101,20					
		4120 Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	18867,50				13703,81					
		4170 wynagrodzenia bezosobowe	43888,00				41620,60					
		wpływy na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	107,00				106,41					
		b. wydatki związane z realizacją zadań statutowych		291389,00	259902,00	31487,00		233652,83	202165,83	31487,00		80,19%
		4210 zakup materiałów i wyposażenia	49 841,00				24582,94					
		4240 zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	0,00				0,00					
		4260 zakup energii	25 000,00				19708,57					
		4270 zakup usług remontowych	0,00				0,00					
		4280 zakup usług zdrowotnych	700,00				520,00					
		4300 zakup usług pozostałych	168 107,00				144921,19					
		4360 opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	7 400,00				5648,33					
		4410 podróże służbowe krajowe	4 000,00				2585,11					
		4430 różne opłaty i składki	772,00				639,09					
		4440 odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	20 741,00				20740,95					
		4480 podatek od nieruchomości	1 828,00				1828,00					
		4700 szkolenia pracowników	13 000,00				12478,65					
		3. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych		5000,00	5000,00	0,00		3434,28	3434,28	0,00		
		3020 wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	5 000,00				3434,28					
85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		25185,00	12785,00	12400,00		19662,60	7422,60	12240,00	5522,40	78,07%
		Wydatki bieżące		25185,00	12785,00	12400,00		19662,60	7422,60	12240,00	5522,40	78,07%
		w tym:				12400,00		19662,60	7422,60	12240,00	5522,40	zwrot dotacji do MUW-160,00
		1. wydatki bieżące jednostek budżetowych		25185,00	12785,00	12400,00		19662,60	7422,60	12240,00	5522,40	zwrot dotacji do MUW-5362,40
		a. wynagrodzenia i składki od nich naliczane		16545,00	12785,00	3760,00		11022,60	7422,60	3600,00		
		4110 wynagrodzenia osobowe pracowników	2070,00				1099,95					
		składki na Fundusz Pracy oraz Solidarnościowy										
		4120 Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	320,00				0,00					
		4170 wynagrodzenia bezosobowe	13960,00				9922,65					
		wpływy na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	195,00				0,00					
		b. wydatki związane z realizacją zadań statutowych		8 640,00	8 640,00	8 640,00		8640,00		8640,00		
		4300 zakup usług pozostałych	8 640,00				8640,00					
85230		Pomoc w zakresie dożywiania		283120,00	59600,00	223520,00		279385,72	55877,16	223508,56	3734,28	98,68%
		Wydatki bieżące		283120,00	59600,00	223520,00		279385,72	55877,16	223508,56	3734,28	98,68%
		3. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych		283120,00	59600,00	223520,00		279385,72	55877,16	223508,56	3734,28	zwrot dotacji do MUW -11,44
		3110 świadczenia społeczne	283 120,00				279385,72					zwrot dotacji do UM-3722,84
		Pozostała działalność										blokada
85295		Wydatki bieżące		212523,58	29000,00	183523,58		204366,35	20843,76	183522,59	8157,23	96,16%
		1. wydatki bieżące jednostek budżetowych	204143,58			183523,58		204366,35	20843,76	183522,59	8157,23	zwrot dotacji do MUW-0,99
		a. wynagrodzenia i składki od nich naliczane	146 998,44			146998,44		198090,59	14568,00	183522,59	8157,23	zwrot dotacji do UM-8156,24
		4010 wynagrodzenia osobowe pracowników	8 576,00			8576,00		146998,44	0,00	146998,44		
		4017 wynagrodzenia osobowe pracowników	96 820,94			96820,94						

[illegible]

[illegible]

